

WILEŃSKI PRZEGLĄD PRAWNICZY

M I E S I Ę C Z N I K.

REDAKCJA: Wilno, ul. Ad. Mickiewicza № 22 m. 10.

ADMINISTRACJA: Wilno, ul. Mała Pohulanka 14 m. 2.

Konto czekowe P. K. O. № 81.610.

Prenumerata roczna 10 zł., półroczna 5 zł., kwartalna 3 zł.

Cena numeru pojedynczego 1 zł.

PROF. FRANCISZEK BOSSOWSKI.

Niektóre problemy ustawodawcze w dziedzinie prawa prywatnego.

Wprowadzenie jednolitego kodeksu cywilnego dla Państwa Polskiego jest koniecznością gospodarczą; w miarę ożywiających się stosunków gospodarczych między dawnymi dzielnicami oraz w miarę ożywienia stosunków gospodarczych między Polską a zagranicą, pstrokacizna, panująca na Ziemiach Polskich w dziedzinie prawa cywilnego, stwarzać będzie coraz większe utrudnienia. (Wystarczy przypomnieć, że w b. okręgu białostockim mamy prawo hipoteczne i ustawy sądowe te same, które obowiązują w b. Królestwie Kongresowem, ale obok nich utrzymany T. X cz. 1, co doprowadza do tego, że na samym terenie b. zaboru rosyjskiego mamy trzy ziemie różniące się swem prawem, mianowicie: b. Królestwo Kongresowe, okręg białostocki i właściwe Ziemie Wschodnie. Z czasów odrębności Litwy Środkowej utrzymują się odrębne przepisy w sprawie opieki i rad familijnych na Wileńszczyźnie, różniące się w drobnych szczegółach od analogicznych przepisów obowiązujących na reszcie Ziem Wschodnich. Ponadto granice dla mocy obowiązującej niektórych ustaw z dziedziny prawa prywatnego określane zostają wedle podziału administracyjnego, a ponieważ te granice nie pokrywają się z granicami województwa białostockiego, więc trzeba granice mocy obowiązującej wspomnianych ustaw określać powiatami, a nawet gminami. Granice znowu innych ustaw określone zostają wedle granic sądów apelacyjnych. Nawet dla Polaka, dobrze znającego swój kraj trudno przychodzi określić, jakie prawo obowiązuje w pewnej miejscowości, a dla cudzoziemca trudności te będą bez porównania większe i zniechęcać go będą do nawiązania stosunków gospodarczych z Polską). Ponadto unifikacja

kodeksu cywilnego polskiego jest koniecznością polityczną, gdyż dziś występuje bardzo silna dążność do internacjonalizacji pewnych działów prawa np. zobowiązań, i jeżeli nie unifikujemy sami naszego prawa prywatnego, to przy wyżej przedstawionej pstrokaciznie prawnej będziemy poprostu zmuszeni przystąpić wcześniej lub później do międzynarodowej konwencji unifikującej zobowiązania dla większej ilości państw, bez możności porozumienia się co do wysunięcia ze swej strony postulatów i bez możności walki o ich uwzględnienie.

Unifikacja kodeksu cywilnego ogólnopolskiego nie wyklucza jednak w niektórych działach prawa—zwłaszcza w dziedzinie prawa rodzinnego i spadkowego—utrzymania pewnych specjalnych partykularnych postanowień, dostosowanych do miejscowych warunków, z tem jednak zastrzeżeniem, aby postanowienia te były wcielone do jednolitego kodeksu ogólnopolskiego, i aby granice terytorjalne dla mocy obowiązującej tych lokalnych przepisów były jednolicie i jasno określone.

Niniejsza praca ma na celu z pomiędzy postanowień T. X cz. 1 i innych pokrewnych ustaw wybrać te, które powinny być w każdym razie utrzymane, jako wyżej przedstawione prawo dzielnicowe w ramach przyszłego kodeksu cywilnego polskiego. Wyliczenie to nie jest i nie zamierza być wyczerpującem: być może, że ponadto jeszcze inne instytucje zasługiwać będą na utrzymanie; ja ograniczam się do wyliczenia tych, które bezwarunkowo powinny być utrzymane na Ziemiach Wschodnich.

I. T. X cz. 1 stoi na stanowisku odrębności majątkowej małżeńskiej. (Art. 109—117). Z zasadą tą zżyła się ludność Ziemi Wschodnich, a ponadto w porównaniu z zasadą użytkowania i zarządu majątku żony przez męża, przeprowadzoną z mniejszymi czy większymi ograniczeniami zarówno w kod. cyw. Królestwa Polskiego jak w kod. cyw. niemieckim, zasada odrębności majątkowej małżeńskiej jest niezmiernie prostą i łatwo zrozumiałą. Wprowadzenie zarządu i użytkowania majątku żony przez męża stworzyłoby bardzo wiele trudności dla warstwy nieinteligentnej i półinteligentnej i dałoby ponadto sposobność do wielu oszustw; np. włościanin, zawierając jakiś akt prawny z kobietą zamężną, sądziłby, że akt ten jest ważny i dopiero w razie procesu ku wielkiemu swemu zdumieniu dowiadywałby się, że akt ten jest nieważny, i że skutkiem jego nieważności ponosi znaczne szkody. Wśród warstwy zaś inteligentnej anachronizmem byłoby wprowadzenie, choćby zmodyfikowanego i ograniczonego prawa zarządu i użytkowania majątku żony przez męża, a to z powodu bardzo silnie dziś wśród kobiet występującego prądu do emancypacji oraz wobec otwarcia przed kobietą całego szeregu gałęzi zarobkowania, przedtem kobiecie niedostępnych, jakoteż wobec wywołanej tem samodzielności ekonomicznej kobiety. Bez względu jak oceniać będzie-

my powyższe zmiany, to jednak prawodawstwo liczyć się z nimi musi; jeżeli ich nie aprobuje, to może przeciwdziałać im odpowiednimi środkami, ale nigdy nie powinno wprowadzać norm, które tylko ignorują pewien prąd, a nie są zdolne opanować, i skutkiem tego tylko wywołać muszą zaostrenie tych dążeń.

Natomiast, ze względu na współpracę małżonków i wzajemną pomoc, która towarzyszy każdemu normalnemu małżeństwu, wprowadziłbym domniemanie, że mąż jest upoważniony, aby jako *zastępca pośredni* w granicach zwykłego zarządu administrował majątkiem żony, oraz domniemanie, że żona jako *zastępca pośredni* męża jest upoważniona do zarządu domem męża. Skutkiem tego mąż np., pomagając żonie w administracji jej majątkiem, mógłby zawierać sam pewne akty prawne w swem imieniu, np. z robotnikami o przeprowadzenie pewnych robót w polu, z budowniczym o wybudowanie pewnych budynków i t. d., a tylko z mocy domniemanego zlecenia (mandatum) miałby prawo domagać się od żony zwrotu poczynionych racjonalnych nakładów, np. sum, wypłaconych robotnikom i t. d. Zupełnie podobnie żona w myśl domniemanego upoważnienia do zarządu domem męża, zakupowałaby we własnym imieniu rzeczy potrzebne do prowadzenia gospodarstwa domowego, mając znowu z mocy domniemanego zlecenia (mandatum) prawo do zwrotu poczynionych przez się wydatków w granicach sumy, przeznaczonej przez męża na prowadzenie gospodarstwa domowego. Zastępstwo pośrednie było znane prawu rzymskiemu, gdzie miało bardzo szerokie zastosowanie, a chociaż w prawach nowoczesnych ustępuje na drugi plan wobec szerokiego zastosowania zastępstwa bezpośredniego, to jednak mimo tego zastępstwo pośrednie nie zostało całkowicie z prawa nowoczesnego cywilnego wyparte (ob. Cosack Bürgerliches Recht. I wyd. 7 str. 270 i n.

Ponieważ upoważnienie zarówno męża jak i żony do zastępstwa pośredniego drugiego małżonka opierałoby się na domniemaniu, więc zastąpiony małżonek mógłby wykluczyć w sposób bardzo prosty zastosowanie tego domniemania przez odpowiednie zawiadomienie swego współmałżonka, ewentualnie innych jeszcze osób, które mogły być w tej sprawie zainteresowane.

Wkońcu, zasadzie odrębności majątkowej małżeńskiej, obowiązującej na Ziemiach Wschodnich, możnaby nadać charakter *iuris dispositivi* tj. postanowić, że małżonkowie w drodze umowy mogą poddać swe stosunki majątkowe prawu majątkowemu ogólnopolskiemu, ale o ile tego nie uczynią, to mieć będzie zastosowanie do nich zasada odrębności majątkowej.

Wobec zasady odrębności majątkowej małżeńskiej koniecznym jest utrzymanie w mocy niezmiernie racjonalnej za-

sady art. 976, obecnie obowiązującej U. P. S. C. w myśl którego „przy egzekucji, skierowanej przeciw jednemu małżonkowi, opisowi i sprzedaży ulegają wszystkie ruchomości, znajdujące się we wspólnym ich mieszkaniu, za wyjątkiem ubrania i bielizny drugiego małżonka“... a nawet wskazanemby mi się wydało opuszczenie końcowych słów tegoż artykułu „oraz rzeczy, co do których złożono dostateczne dowody, że należą do tegoż małżonka“, albowiem w przeciwnym wypadku każda egzekucja, skierowana na rzeczy ruchome, mogłaby być udaremniona w drodze powództwa z art. 1092 U. P. S. C. (w prawie niemieckiem powództwo interwencyjne, w prawie austr. powództwo o wyłączenie ruchomości czyli t. zw. ekscyndyrka).

II. T. X. cz. 1 nie robi różnicy między testamentem, a kodycylem, znając tylko jedno pojęcie rozporządzenia ostatecznej woli (duchownoje zawieszczanie Art. 1010 i nast.) i tak samo T. X cz. 1 nie wspomina specjalnie instytucji legatu jako takiego i nie normuje go *ex professo* jako instytucji zasadniczo odmiennej od prawa dziedziczenia. Jedynie w Art. 533¹ i nast. wspomina T. X cz. 1 o jednej formie legatu, mianowicie o zapisie dożywotniego użytkowania majątku rodowego na rzecz pozostałego małżonka i na legatarjusza (dożywotnika) nakłada w tym wypadku stosunkową (t. j. w stosunku do wartości użytkowania) odpowiedzialność za długi spadkowe, niezabezpieczone prawem zastawu na nieruchomości (T. X cz. 1 Art. 533⁹)*). Stanowisko to jest niewątpliwie odbłaskiem późnego prawa rzymskobizantyńskiego, w którym zatarła się już bardzo różnica między testamentem a kodycylem (ob. Zachariae Römisch byzantinisches Recht § 37' 39, 40), tudzież odbłaskiem prawa greckiego, w którym długi spadkodawcy ciążyły na majątku spadkowym (ob. Partsch Griechisches Bürgschaftsrecht I str. 231 i n.), a t. zw. kleronomos (rodzaj legatarjusza) o ile uzyskał t. zw. *ejspoiesis*, to odpowiadał za długi spadkowe (ob. Bonfante Scritti giuridici vari t. I, str. 396 r. 1916 oraz Lenel Zur Geschichte der heredis institutio w Essays in legal history V wyd. przez Winogradowa Oxford 1913) (Co do wpływu prawa bizantyńskiego na dawniejsze prawo rosyjskie ob. Tik-tin bizantijskoje prawo kak istocznik ułożenja z 1648 g. i nowoukaznych statiej).

*) Wedle Art. tego za długi, ubezpieczone prawem zastawu na nieruchomości, na której ustanowiono dożycie w drodze rozporządzenia ostatecznej woli, odpowiadał wyłącznie dożywotnik; postanowienie to nie jest zaprzeczeniem wyżej przez nas w tekście rozwiniętej zasady, lecz tłumaczy się tą okolicznością, że za długi ubezpieczone prawem zastawu na nieruchomościach, dłużnik nie odpowiadał osobiście, lecz tylko obciążoną nieruchomością. (T. X cz. 1, Art. 1649¹). (Ob. moją pracę „Persönliche Haftung des Schuldners für Grundbuchforderungen im Zivilrechte „Ostpolens“ w „Ostrecht“ r. 1926 str. 992 i n., a co do obecnego stanu Art. 68 prawa hip. w brzmieniu noweli z 17.V. 1927. Poz. 408 Dz. U. R. P.

Patrząc jednak na T. X cz. 1 przez pryzmat teorii t.zw. prawa pospolitego czyli moderni usus pandectarum, nie zrozumiano należycie stanowiska T. X cz. 1 w tej dziedzinie; brak postanowień, normujących ex professo legat traktowano jako lukę w ustawie i lukę tę wypełniano przy pomocy postanowień kodyfikacji Justyniańskiej (ob. np. Szerszeniewicz Uczebnik). Co do odpowiedzialności legatarjusza za długi spadkowe, to praktyka, odczuwając trafnie, dzięki intuicji prawniczej, właściwą myśl ustawy, nakładała na legatarjusza odpowiedzialność stosunkową za te długi (t. j. proporcjonalną do stosunku zachodzącego między wartością legatu, a wartością reszty spadku ob. Orz. Kas. Senatu z r. 1889 Nr. 294), teoria zaś szukała rozwiązania tego problemu w sposób bardziej uwzględniający pojęcie legatu w rozumieniu kodyfikacji Justyniańskiej i tak np. Szerszeniewicz przyjmuje, że legatarjusze odpowiadają wierzycielom spadkowym tylko subsydjarnie i tylko do wysokości zapisu (ob. jego Uczebnik).

Ten sposób unormowania instytucji legatu, który opiera się na podstawach historycznych greckobizantyńskich, a w T. X cz. 1 usankcjonowany jest przez Art. 533⁹ oraz przez judykaturę (Orz. z r. 1889 Nr. 294) zasługuje bezwarunkowo na utrzymanie jako prawo partykularne Ziem Wschodnich w przyszłym kodeksie cywilnym ogólnopolskim. Rozporządzenia ostatniej woli, o ile są sporządzane bez udziału adwokata lub notariusza, przedstawiają się najczęściej jako kodycyle, w których spadkodawca legatami, działaniami na rzecz swych dziedziców ustawowych lub innych osób, wyczerpuje cały swój majątek, a zarazem poleca poszczególnym legatarjuszom zapłatę poszczególnych długów. Ze stanowiska kodeksu cywilnego, przyjmującego stanowisko kodyfikacji Justyniańskiej, za długi spadkowe odpowiadają w tym wypadku dziedzice ustawowi i ze względu na te długi mają prawo odpowiedniej redukcji legatów. Tam gdzie w spadku jest niewiele stosunkowo gotówki, a przeważną część spadku stanowią nieruchomości, tam prawo do redukcji legatów przewleka i komplikuje postępowanie spadkowe, a w rezultacie prowadzi do sprzedaży nieruchomości, do potrącenia z ich wartości sumy, potrzebnej na stosunkowe zaspokojenie długów spadkowych i do wypłacenia legatarjuszowi jedynie nadwyżki z uzyskanej ceny kupna, co jest nie wykonaniem, lecz parodią wykonania ostatniej woli spadkodawcy. (Pracując przez szereg lat w Prokuratorji Skarbu, a potem w Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej miałem w praktyce cały szereg rażących tego rodzaju wypadków).

Postanowienie, że legatarjusz odpowiada stosunkowo (tj. proporcjonalnie do wartości legatu w stosunku do wartości reszty spadku) za długi spadkowe zapobiega tym wszystkim wyżej wymienionym niepożądanym konsekwencjom, a nadto gwarantuje stosunkowo jak najdokładniejsze wypełnienie ostat-

niej woli spadkodawcy i z tego względu przemawiam za utrzymaniem jego jako prawa partykularnego Ziem Wschodnich w przyszłym ogólnopolskim kodeksie cywilnym.

Co do sposobu ograniczenia odpowiedzialności zarówno dziedziców jak i legatarjuszy za długi spadkowe w przyszłym kodeksie ogólnopolskim, to najwłaściwszem rozwiązaniem tego problemu wydawałoby mi się wprowadzenie beneficji inwentarii dla dziedziców, dla legatarjuszy ustawowe ograniczenie ich odpowiedzialności (o ileby ją prawo wprowadzało) do wysokości wartości legatu.

(C. d. n.)

JÓZEF ZAJKOWSKI.

Krzywda moralna a roszczenie majątkowe.

(Ciąg dalszy).

Wróćmy teraz do podziału roszczeń na majątkowe i niemajątkowe (str. 94).

Podział ten, jako dwuczłonowy i oparty na cechach kontradyktorycznych, jest wyczerpujący¹⁾, to znaczy, że każde dowolnie wzięte roszczenie musi być z logiczną koniecznością albo majątkowe, albo niemajątkowe.

Nie można tego powiedzieć o podziale roszczeń według rodzaju naruszonego dobra prawnego. Wprawdzie, wszystkie dobra prawne dzielą się bez reszty na majątkowe i niemajątkowe, ale nie wszystkie roszczenia muszą koniecznie mieć związek z naruszeniem jakiegokolwiek dobra prawnego. Przeciwnie, konstrukcja logiczna pojęcia roszczenia nie zawiera w sobie wcale elementu naruszenia dobra prawnego, genetycznie zaś większość roszczeń względnych nie wynika z działań bezprawnych, lecz powstaje na skutek aktów prawnych i innych prawnie doniosłych zdarzeń. Mogą to być zarówno roszczenia majątkowe, np. o zwrot pożyczonych pieniędzy, o wypłacenie legatu, o alimentowanie, jak i niemajątkowe, np. o zawarcie małżeństwa, o zachowanie wierności, o widywanie dzieci i t. p. We wszystkich tych wypadkach roszczenia istnieją, chociaż żadne dobro prawne nie zostało naruszone. Może się, oczywiście, zdarzyć, że dłużnik pożyczki nie zwróci, spadkobierca legatu nie wypłaci, narzeczona zawarcia małżeństwa odmówi i t. d., bezprawia te będą jednak już nie przyczyną powstania roszczenia, lecz jego naruszeniem. Logicznem

¹⁾ Ob. Kotarbiński, Elementy teorii poznania, logiki formalnej i metodologii nauk, 1929, str. 363.

prius jest tu roszczenie. Gdyby wierzyciel nie miał prawa domagania się od dłużnika zwrotu pożyczki, dłużnik nie byłby obowiązany jej zwracać; gdyby narzeczony nie miał prawa domagania się od narzeczonej zawarcia małżeństwa, narzeczona nie byłaby do tego obowiązana i t. d. Nie mogłoby wówczas wogóle powstać bezprawie, a tem samem i naruszenie dobra prawnego. Istnieją więc roszczenia, nie mające ani logicznego, ani nawet faktycznego związku z naruszeniem jakiegokolwiek dobra prawnego, a zatem i podział roszczeń według rodzaju naruszonego dobra prawnego nie jest wyczerpujący.

Skoro jednak podział roszczeń na majątkowe i niemajątkowe jest wyczerpujący, podział zaś według rodzaju naruszonego dobra prawnego nie jest wyczerpujący, to znaczy, że charakter majątkowy lub niemajątkowy roszczenia zależy nie od tego, czy zostało naruszone dobro majątkowe, czy niemajątkowe, lecz od jakichś innych właściwości roszczenia. Co prawda, nie wynika stąd jeszcze, aby w zakresie roszczeń, wynikających z czynów niedozwolonych, podziały te miały się koniecznie krzyżować, ale gdyby takie skrzyżowanie nastąpiło, to, wobec niemożności przyjęcia dwu podstaw podziału¹⁾, miarodajne byłyby te inne, wspólne wszystkim roszczeniom właściwości, nie zaś rodzaj naruszonego dobra prawnego. Dopóki zatem nie znamy rzeczywistej podstawy podziału roszczeń na majątkowe i niemajątkowe, o żadnym rozszczeniu nie możemy powiedzieć z pewnością, czy jest majątkowe, czy nie jest. Musimy więc odszukać tę decydującą podstawę podziału.

Jak widzieliśmy już, pojęcie roszczenia zbliżone jest do pojęcia prawa podmiotowego tak dalece, że samo istnienie różnicy między roszczeniami względniemi a prawami względniemi jest bardzo wątpliwe (str. 128 i 131). Nasuwa się stąd przypuszczenie, że podział roszczeń na majątkowe i niemajątkowe oparty jest na tej samej podstawie, co i taki sam podział praw. W celu sprawdzenia tego przypuszczenia rozpatrzmy wpieryw tylko podział roszczeń względnych. Czy w tym wypadku byłoby możliwe, aby roszczenia dzieliły się na majątkowe i niemajątkowe według jakiejś innej podstawy, niż prawa? Jest to rzecz oczywista niemożliwa ze stanowiska tych autorów, którzy przyjmują, że poszczególne prawa względne i roszczenia względne niczem się nie różnią. Ale i ci, co wykazują istnienie pewnych różnic między temi pojęciami, mogliby przyjąć odrębną podstawę podziału dla roszczeń tylko

¹⁾ Jevons, Logika, przekład Znamierowskiego, 1922, str. 84: „Podział musi być oparty na jednej podstawie (zasadzie)”. — Donat, Logika et Introductio in Philosophiam christianam, 1922, str. 165: „Divisio sit ordinata, i. e. servetur per omnia membra idem fundamentum divisionis”. — Czielpanow, Uczeńnik logiki, 1915, str. 40: „Dielienije dolžno imiet' odno osnowanije“.

wtedy, gdyby to uzasadniały owe różnice. Wymieniane przez tych autorów różnice nie są jednak tego rodzaju, żeby mogły mieć wpływ na omawiany podział. W szczególności nie może zmienić charakteru roszczenia, a więc i uzasadnić zmiany podstawy podziału, ani dodanie do treści pojęcia roszczenia cechy wymagalności, ani wyeliminowanie z niej uprawnień ubocznych, ani rozłożenie pojęcia prawa na szereg roszczeń składników¹⁾. Możemy zatem przyjąć, że podział roszczeń względnych i praw względnych na majątkowe i niemajątkowe oparty jest na jednej i tej samej podstawie. Ponieważ zaś podstawa podziału musi być w każdym razie zachowana co do całego zakresu roszczeń z jednej strony i całego zakresu praw z drugiej, stwierdzenie powyższe mamy prawo uogólnić i odnieść je do roszczeń wogóle i praw wogóle. W ten sposób zagadnienie podziału roszczeń na majątkowe i niemajątkowe sprowadza się do zagadnienia takiegoż podziału praw²⁾.

Zakres pojęcia prawa majątkowego w biegu historii ulegał znacznym zmianom.

W prawie rzymskiem pierwotną postać majątku stanowiła „familia”, obejmująca obok żony i dzieci głowy rodziny, jego niewolników i bydło robocze³⁾. Patria potestas w tem stadium rozwoju prawa nie różniła się niczem od władzy nad niewolnikami i własności bydła, stanowiąc jednakie prawo majątkowe⁴⁾. Ewolucja pojęcia majątku odbywała się w dwu kierunkach. Z jednej strony zwiększała się ilość przedmiotów, należących do majątku, a więc wykształciła się indywidualna własność gruntu i służebności gruntowe, powstało prawo własności na ruchomościach, nie wchodzących do składu familiae, które wprawdzie stanowiły tylko przedmiot stosunków faktycznych

1) Wszystkie te różnice wymienia cytowany już na str. 128, uw. 2., Tuhr, który mimo bardzo szczegółowej analizy pojęcia roszczenia ani jednego słowa nie poświęca podziałowi roszczeń na majątkowe i niemajątkowe, zaliczając, jako coś rozumiejącego się samo przez się, do prawa majątkowego nie tylko prawa, lecz i roszczenia, r.p. str. 317: „so gehören die Alimentenansprüche aus ehelicher und unehelicher Verwandtschaft dem Vermögensrecht an”. Można z tego wnosić, że kwestja odrębnej podstawy podziału roszczeń wcale dlań nie istnieje.

2) Przedstawiona argumentacja oparta jest na założeniu, że terminowi „majątkowy” odpowiada jakaś określona treść i tylko jedna taka treść. Jak zobaczymy niżej, założenie to nie jest zupełnie pewne, lecz bez niego żadne rozumowanie nie byłoby możliwe.

3) Ob. Sohm, Instytucje, historia i system rzymskiego prawa prywatnego, przekład Taubenschlaga i Koszubskiego, 1925. str. 34, 259 i 492 uw.

4) Cuj, Manuel des institutions juridiques des Romains, 1917 r. str. 120: „A l'origine, le droit du chef de famille sur les personnes et sur les choses soumises à son pouvoir a été considéré comme un droit unique, appelé manus, potestas ou dominium”. Tamże str. 135: „La loi ne fait pas de différence à cet égard entre la femme, les enfants et les esclaves: ils sont tous considérés comme un objet de propriété et un instrument d'acquisition pour le chef de famille”.

(pecunia), wytworzyły się inne prawa rzeczowe, utraciły wreszcie charakter osobisty wierzycelności i długi; z drugiej strony patria potestas zróżniczkowała się na prawo własności i nie mającą charakteru majątkowego władzę nad członkami rodziny¹⁾. W rozwiniętym prawie rzymskim prawa majątkowe dzieliły się na prawa rzeczowe i obligacyjne²⁾. Cechą wspólną obydwu rodzajów praw majątkowych było to, że wszystkim możliwym przedmiotom tych praw odpowiadał pewien ekwiwalent pieniężny, umożliwiający sporządzenie bilansu³⁾. To, co się nie dawało w żaden sposób sprowadzić do pewnej ilości pieniędzy, nie tylko nie mogło stanowić pozycji majątku, lecz nawet być przedmiotem ważnego zobowiązania⁴⁾. Dlatego majątek prawa rzymskiego określa się zwykle, jako ogół należących do jednej osoby praw, wzgl. praw i obowiązków, mających wartość pieniężną lub dających się ocenić na pieniądze⁵⁾.

W średniowieczu, na tle tak charakterystycznego dlań przenikania się prawa prywatnego i publicznego, widzimy niepomierny rozrost prawa majątkowego. Z jednej strony, najbardziej majątkowe z praw majątkowych, prawo własności nabiera nowej treści w postaci uprawnień do sprawowania władzy administracyjnej i sądowej na wewnątrz i prowadzenia wojen prywatnych nazewnątrz, z drugiej zaś — sama władza państwowa staje się przedmiotem praw majątkowych jednostek, jak np. praw do urzędów, dzierżaw podatków, i bierze udział w międzypaństwowym obrocie majątkowym przez sprzedaż lub zastaw części terytorjum⁶⁾.

W czasach nowożytnych wraz z recepcją prawa rzymskiego zakres pojęcia prawa majątkowego powrócił do dawnych granic, lecz już wkrótce potem zaczęły się zjawiać nowe

1) Por. Sohm, tamże; Cuq, jak wyżej, str. 243, 135 i n.

2) Sohm, jak wyżej, str. 156: „dzieli się prawa majątkowe rzymskie... na dwie części: prawo rzeczowe i prawo obligacyjne“. — Girard-Mayr, Geschichte und System des römischen Rechtes, 1908, str. 278: „Eigentumsrecht, iura in re aliena und Schuldverhältnisse sind die Bestandteile des Vermögens“. — To samo cytowany wyżej Cuq, str. 235, i inni.

3) Paulus, D., 50, 16, 39, § 1: „Bona intelleguntur cuiusque, quae deducto aere alieno supersunt“. — Por. Cuq, jak wyżej, str. 236, Savigny, System des heutigen Römischen Rechts, I, 1840, str. 375 i n.

4) Ulpianus, D., 40, 7, 9, § 2: „ea enim in obligatione consistere, quae pecunia lui praestarique possunt, libertas autem pecunia lui non potest nec reparari potest. quae sententia mihi videtur vera“.

5) Dernburg, System des Römischen Rechtes, I, 1911, str. 113: „Vermögen ist Inbegriff der Geldwerten Rechte einer Person“. — Cuq, jak wyżej, str. 235: „le patrimoine est l'ensemble des droits actifs et passifs susceptibles d'une évaluation pécuniaire et appartenant à une personne déterminée“.

6) Por. Sohm, Noch einmal der Gegenstand w Iherings Jahrbücher für die Dogmatik LIII, str. 380 — 385. Przykładem takiej tranzakcji może być również ogłoszony w 8-ym roczniku Wierchów akt zastawu 16 miast spiskich.

prawa majątkowe, jak np. prawo autorskie, prawo patentowe, prawo t. zw. własności przemysłowej, uogólniane w nauce pod wspólną nazwą praw na dobrach niematerialnych lub monopoli prywatnych, dalej papiery wartościowe, czyli t. zw. prawa zmaterializowane, udziały w spółkach handlowych, wreszcie w czasach najnowszych kształtuje się prawo do energii¹⁾ elektrycznej, ciepłej i t. p.

(Dok. nast.)

Przegląd ustawodawstwa.

Dz. U. Rz. P. Nr. 23 poz. 138. *Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 6 marca 1931 r. w sprawie poboru 10% dodatku do niektórych podatków i opłat stemplowych.*

Rozporządzenie to stanowi, że od dnia 1 kwietnia 1931 r. pobierany będzie dodatek w wysokości 10% do uiszczanych podatków bezpośrednich, opłat stemplowych, podatku spadkowego i od darowizn, jako też do wpłacanych, względnie przymusowo ściąganych zaległości wyżej wymienionych danin. Dodatek ten należy uiścić bez osobnego zawiadomienia ze strony władzy.

Dz. U. Rz. P. Nr. 25 poz. 150. *Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych i Skarbu z dnia 17 marca 1931 roku w sprawie wykonania ustawy o Państwowym Funduszu Drogowym.*

Rozporządzenie to dotyczy ustawy z dnia 3 lutego 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16 poz. 81) i stanowi między innymi, że władza wymiarowa powinna rozesłać płatnikom nakazy płatnicze, które winny być rozesłane do 15 maja 1931 roku, opłaty zaś dokonane za pośrednictwem Pocztovej Kasy Oszczędnościowej nie później niż 15 czerwca 1931 roku. W wypadkach przerw w komunikacji, spowodowanych siłą wyższą, mogą być przyznane ulgi w opłacie w formie obniżenia jej wysokości. Ulgi te są udzielane przez władzę wojewódzką na skutek podania płatnika złożonego władzy wymiarowej. Od decyzji władzy wojewódzkiej służy odwołanie w terminie 14 dniowym do Ministra Robót publicznych.

Dz. U. Rz. P. Nr. 26 poz. 154. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 marca 1931 r., mocą którego powołuje się urząd Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki*

¹⁾ Zob. Kloess, Die Energien in und ausserhalb des Verkehrs und das Eigenrecht an ihnen, Archiv für die Civilistische Praxis 103, str. 35.

z epidemjami na czas od dnia 1 stycznia 1931 r. do dnia 31 grudnia tegoż roku.

Dz. U. Rz. P. Nr. 27 poz. 168. *Ustawa z dnia 17 marca 1931 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych.*

Dz. U. Rz. P. Nr. 27 poz. 170. *Ustawa z dnia 18 marca 1931 r. o zmianie niektórych postanowień ustawy z dnia 11.XII 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych.*

Dz. U. Rz. P. Nr. 27 poz. 172. *Ustawa z dnia 20 marca 1931 r. o samoistnym podatku wyrównawczym dla gmin wiejskich.*

Ustawa ta działa od dnia 1 kwietnia 1931 r. do dnia 31 marca 1934 r.

Dz. U. Rz. P. Nr. 29 poz. 192. *Ustawa z dnia 17 marca 1931 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8 listopada 1927 r., uzupełniającego art. 24 ustawy o państwowym podatku dochodowym.*

W myśl tej ustawy dochody z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłacanych z funduszków Państwa oraz związków komunalnych, nie podlegają dodatkowi na rzecz związków komunalnych.

Dz. U. Rz. P. Nr. 29 poz. 193. *Ustawa z dnia 21 marca 1931 r. o zmianie i uzupełnienie niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 marca 1928 roku o zaopatrzeniu byłych skazańców politycznych (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 245).*

Dz. U. Rz. P. Nr. 29 poz. 194. *Ustawa z dnia 21 marca 1931 r. w sprawie zapewnienia czasowych mieszkań i pomieszczeń dla zwolnionych robotników rolnych.*

W myśl tej ustawy robotnicy rolni, których umowy o pracę ustają z dniem 31 marca, i którzy zajmowali mieszkania, stanowiące część ich uposażenia, nie mogą być usuwani z tych mieszkań do dnia 31 maja. Ustawa przewiduje następnie w art. 3, kiedy powyższe przepisy nie mają zastosowania.

Ustawa ta została wydana na okres czasu do dnia 31 maja 1932 r.

Dz. U. Rz. P. Nr. 29 poz. 199. *Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Poczty i Telegrafów z dnia 7 marca 1931 r. o protestowaniu weksli przez urzędy i agencje pocztowe.*

Wprowadza się protestowanie weksli przez urzędy i agencje pocztowe do wysokości 2.000 złotych z powodu niezapłacenia sumy. Ustawa zawiera poza sumą szereg wypadków, w których urzędy pocztowe nie mogą dokonywać protestu.

Dz. U. Rz. P. Nr. 30 poz. 213. *Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych i Skarbu z dnia 17 marca 1931 roku*

w sprawie wykonania art. 7 ust. o Państwowym Funduszu Drogowym.

W myśl tego rozporządzenia między innymi niższej opłacie podlegają niektóre typy pojazdów mechanicznych.

Dz. U. Rz. P. Nr. 33 poz. 214. Ustawa z dnia 13 marca 1931 r., mocą której nie mają mocy obowiązującej przepisy prawne, wydane przed uzyskaniem państwowości polskiej, ograniczające prawa jak również ustanawiające przywileje obywateli z tytułu ich pochodzenia, narodowości, języka, rasy lub religii, choćby takie przepisy nie były uchylone wyraźnym rozporządzeniem ustaw.

Dz. U. Rz. P. Nr. 32 poz. 232. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 1931 r. w sprawie cofnięcia dodatków, przewidzianych w ustawie skarbowej z dnia 21 marca 1931 roku.

Ustawa ta dotyczy uposażeń służbowych i emerytur, wysokość których zmniejsza.

Orzecznictwo cywilne.

W wypadku nieoddania przez dłużnika zasądzonej od niego rzeczy ruchomej, wierzycielom służy prawo dochodzenia wartości tej rzeczy, przyczem dla ustalenia wartości rzeczy jest miarodajna data, kiedy dłużnik odmówił jej wydania, nie zaś data wyrokowania.

Nr. sprawy I C. 1780/30 r.

Sąd Najwyższy na posiedzeniu jawnym Izby Pierwszej dn. 6 lutego 1931 roku w sprawie J. B. przeciwko M. S. o 5790 zł. 72 gr. z 0/0, rozpoznawał skargę kasacyjną adwokata A. Z. pełnomocnika J. B., na wyrok Sądu Apelacyjnego w Wilnie z dnia 11 lutego 1930 roku.

Po wysłuchaniu sprawozdania Sędziego-referenta i wniosków Prokuratora,

z w a ż y w s z y :

że w skardze powodowej, wniesionej 14 lipca 1928 r., J. B. żądał zasądzenia od M. S. 5790 zł. 72 gr. tytułem wartości 696 pud. żyta, które było zasądzone od pozwanej wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Wilnie z dn. 2 maja 1928 r. i którego pozwana nie wydała pomimo doręczenia jej nakazu egzekucyjnego w dn. 27 czerwca 1928 r.;

że zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny zasądził powodowi 2088 zł., obliczając wartość żyta nie według cen w okresie wytoczenia powództwa, jak tego żądał powód, lecz według cen, istniejących w okresie wydania w sprawie niniejszej wyroku w 2-jej instancji, który zapadł 11 lutego 1930 r.;

że w skardze kasacyjnej powód, popierając swój pogląd, wyrażony w skardze powodowej, zarzuca obrazę art. 4, 1213, 339 i 711 U. P. C.;

że w myśl art. 1213 U. P. C. w przypadku, gdy dłużnik nie odda zasądzonej od niego rzeczy ruchomej, wierzycielowi służy prawo dochodzenia wartości tej rzeczy, czyli dochodzenia straty, którą poniósł wskutek niewykonania obowiązku przez dłużnika;

że w tych razach dla ustalenia wartości rzeczy indywidualnie nieoznaczonej jest miarodajna data, kiedy dłużnik odmówił wydania rzeczy wierzycielowi, w tym bowiem momencie rzecz została utracona dla wierzyciela;

że pogląd ten znajduje usprawiedliwienie w treści art. 1213 U. P. C., który zezwala wierzycielowi na poszukiwanie wartości rzeczy po stwierdzeniu, iż sama rzecz nie może być odebrana dłużnikowi i doręczona wierzycielowi;

że z drugiej strony nie zachodzi obawa, by wierzyciel mógł dowolnie zwlekać z żądaniem wydania rzeczy i w ten sposób wybrać korzystny dla siebie moment, kiedy cena tejże wzrosła, albowiem wykonanie wyroku, nakazującego wydanie rzeczy, może nastąpić także z inicjatywy dłużnika w trybie art. 1460²⁹⁻⁴⁰ U. P. C., może więc dłużnik tą drogą zapobiec skutkom zwłoki, której chciałby się dopuścić wierzyciel ze szkodą dla dłużnika;

że przeto, ustalając wartość żyta w dacie wyrokowania, Sąd Apelacyjny, jak słusznie zarzuca skarga kasacyjna, naruszył przepis art. 1213 U. P. C.;

z tych zasad Sąd Najwyższy wyrok Sądu Apelacyjnego w Wilnie z dnia 11 lutego 1930 r. z powodu obrazu art. 1213 U. P. C. uchylił i sprawę temuż Sądowi do ponownego rozpoznania w innym składzie Sądu przekazał.

Sprzedaż budynków na rozbiórkę, jako dotycząca majątku ruchomego, może być dokonana aktem prywatnym. Jednocześnie przelew na nabywcę umowy dzierżawnej na grunt, na którym budynek się znajduje, nie skutkuje konieczności przyobleczenia aktu sprzedaży w formę aktu wieczystego.

Przepis art. 1399 t. X cz. I Zb. Pr., zabraniający właścicielowi sprzedaży ruchomości zajętej, nie może stanowić sam przez się o nieważności nabycia zajętego mienia, gdyż dotyczy jedynie zajęcia za dług właściciela — sprzedawcy, nie zaś za dług innej osoby.

Wyrok sądowy nie obowiązuje trzeciego, który w sprawie nie brał udziału.

Nr. sprawy I. C. 1578/30 r.

Sąd Najwyższy na posiedzeniu jawnym Izby Pierwszej dn. 16/31 grudnia 1930 r. w sprawie J. i H. F. przeciwko S. W. i in. o wyłączenie do zajęcia budynków rozpoznawał skargę kasacyjną adwokata K. P., pełno-

mocnika J. F. i H. F. na wyrok Sądu Okręgowego w Wilnie z dnia 4—11 listopada 1929 roku. Po wysłuchaniu sprawozdania sędziego-referenta oraz wniosków Prokuratora

z w a ż y w s z y:

1) że małżonkowie F. wystąpili przed Sąd Pokoju o wyłączenie od zajęcia dokonanego w dn. 2 czerwca 1927 r. przez komornika domu, nabytego przez nich na rozbiórkę za umową z dnia 2 sierpnia tegoż roku od W. W., Sąd Pokoju powództwo oddalił, a Sąd Okręgowy wyrok ten zatwierdził, wychodząc z założeń a) że umowa prywatna nie mogła przenieść na powodów prawa własności do sprzedanego domu, przejmując bowiem jednocześnie na siebie umowę dzierżawną na grunt, na którym stoi ten dom, czyli mając zamiar zamieszkania w tym domu, nabywali zgodnie z przyjętą judykaturą b. Senatu ros. majątek nieruchomy, co wymagało formy aktu wieczystego, oraz b) że powodowie nabywając sporny dom działali w złej wierze i byli w zмовie ze sprzedawczynią gdyż wiedzieli, iż jest on zajęty przez komornika za dług S. W. na rzecz W.; 2) że jak wyjaśnił już Sąd Najwyższy (Zb. Orz. 1930 r. Nr. 47) sprzedaż budynków na rozbiórkę, jako dotycząca majątku ruchomego, może być dokonana również za aktem prywatnym, wniosek więc Sądu Okręgowego iż w wypadku, gdy dzierżawca, sprzedając na rozbiórkę dom, przelewa jednocześnie na nabywcę umowę dzierżawną i w ten sposób nabywca zyskuje prawo nie tylko do zniesienia domu, lecz i zamieszkania w nim, zachodzi sprzedaż majątku nieruchomego, wymagająca formy aktu wieczystego, nie jest trafny, skoro w związku z umową dzierżawną czas ustąpienia dzierżawcy z gruntu a zatem i termin usunięcia postawionych zabudowań został ściśle określony; nie jest istotną okolicznością, czy zabudowania te zostaną zniesione natychmiast po ich nabyciu, czy też z upływem terminu dzierżawy; również nie jest istotne, czy nabywca domu na rozbiórkę ma do pewnego czasu zamieszkiwać w tym domu, natomiast znaczenie decydujące posiada stosunek prawny, wiążący właściciela domu z właścicielem gruntu; wydzierżawienie gruntu od właściciela na określony przeciąg czasu z prawem wznoszenia budynków nie wymaga w zasadzie, w myśl art. 1700—1702 t. X cz. I Zw. Pr., dla swej ważności aktu wieczystego, niezależnie od tego, czy budynki po upływie terminu umowy przechodzą do właściciela gruntu, czy też mają być zniesione przez dzierżawcę na swoją korzyść, gdyż jest to tylko forma użytkowania gruntu bez prawa rozporządzania się nim, to też i przelanie przez dzierżawcę umowy najmu na rzecz osoby trzeciej z takiemiż prawami do budynków, może być dokonane za aktem prywatnym, zachodzi bowiem w przypadku jedynie zmiana osoby dzierżawcy w granicach poprzednio zawartej umowy; jedynie w wypadkach sprzedaży budynków, stojących na gruncie, oddanym

w wieczystą dzierżawę (art. 713¹ t. X cz. I), która daje nieograniczone pod względem czasu posiadanie takich budynków i wskutek tego stwarza podstawę do zrównania formy ich przelewu z formą sprzedaży majątku nieruchomego, wymagany jest akt wieczysty; pozatem ustawa o zabudowaniu gruntów z dn. 23 stycznia 1912 r. (art. 542¹—542²⁷ t. X cz. I Zw. Pr.) wymaga formy aktu wieczystego tak dla samej umowy z właścicielem (art. 542²⁶), jako też dla umowy przelewu (art. 542²) a to z uwagi na szczególne prawa rzeczowe, nadane dzierżawcy przez ustawę, jako to: prawo zastawu, sprzedaży dobrowolnej oraz z licytacji, ustanowienia służebności i t. d. 3) że z ustaleń zaskarżonego wyroku wynika, iż powodowie mocą umowy z dn. 2 sierpnia 1926 r. nabyli sporny dom na rozbiórkę od W. W., zajęcie zaś tegoż domu przez komornika w dniu 2 czerwca tegoż roku miało miejsce za dług S. W., który w dacie zajęcia właścicielem tego domu już nie był, wyzbywszy się go w dniu 5 marca 1927 r. na rzecz W. W., w tych warunkach, mając na względzie, że ta ostatnia miałaby prawo w trybie art. 1092 U.P.C. wystąpić skutecznie do Sądu o zwolnienie jej majątku od zajęć za dług osoby postronnej, należy uznać, iż prawo to z chwilą nabycia domu przez powodów przeszło również do nich, przepis art. 1389 t. X cz. I Zw. Pr., zabraniający właścicielowi sprzedaży ruchomości zajętej, nie może stanowić sam przez się o nieważności nabycia spornego domu przez powodów, gdyż z natury rzeczy dotyczy zajęcia za dług, przypadający od tegoż właściciela, wobec czego zarzucana powodom w zaskarżonym wyroku świadomość, iż nabywają dom zajęty za dług S. W. nie mogła być podstawą do obalenia powództwa, że fikcyjność sprzedaży tegoż domu przez S. W. na rzecz W. W. mogłaby jedynie wówczas wzruszyć ważność nabycia przez powodów, gdyby ci ostatni byli w złej wierze, lecz nie co do faktu zajęcia domu przez komornika, a co do fikcyjności umowy sprzedaży pomiędzy W. i W.; 4) że zgodnie z art. 895 U. P. C. wyrok sądowy nie obowiązuje trzeciego, który w tej sprawie udziału nie brał i nie jest następcą prawnym żadnej ze stron procesujących się, okoliczność, iż F. F. wiedzieli o toczącej się sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Okręgowego w dn. 19/XII 1928 r. jednak o uchylenie tego wyroku nie wnosili, ani też nie wytaczali powództwa o uznanie wyroku za nieobowiązujący ich, wbrew mniemaniu Sądu nie zmienia postaci rzeczy, gdyż powołany art. 895 U.P.C. nie zna takich wyjątków, nie mówiąc już o tem, że interwencja skarżących, jak ustala Sąd, została oddaloną, przepis art. 188 U.P.C., dotyczący uchylenia wyroków ze skarg osób trzecich został uchylony w dniu 15 czerwca 1912 r, wytaczać zaś powództwa skarżący nie mieli potrzeby, skoro wymieniony wyrok ich nie obowiązywał;

z tych zasad Sąd Najwyższy wyrok Sądu Okręgowego w Wilnie z dnia 4 — 11 listopada 1929 r. z powodu obrazu art. 129 i 142 U. P. C. uchyła i sprawę temuż Sądowi do ponownego rozpoznania w innym składzie sędziów przekazuje.

W czasie trwania nadzoru sądowego nadzorca sądowy uprawniony jest do zarządu oraz do podejmowania w sprawach majątkowych dłużnika czynności procesowych samodzielnie bez udziału dłużnika.

Niema przeszkód do wciągnięcia wpisu hipotecznego, zgłoszonego przed wydaniem wyroku, udzielającego odroczenia wypłat, chociażby rozpatrzenie wniosku miało miejsce już w czasie trwania nadzoru sądowego.

Nr. sprawy I. C 1630/30 r.

Sąd Najwyższy na posiedzeniu jawnem Izby Pierwszej dn. 8 stycznia 1931 r. w sprawie ze skargi apelacyjnej nadzorcy sądowego nad przedsiębiorstwami O. K. o uchylenie decyzji Wydziału Hipotecznego, zapadłej w dn. 21 lutego 1929 r. w księdze hipotecznej dóbr ziemskich M., rozpoznał skargę kasacyjną adwokata T. L., pełnomocnika R. M. i in. na decyzję Sądu Apelacyjnego w Wilnie z dn. 13 lutego — 6 marca 1930 roku.

Po wysłuchaniu sprawozdania Sędziego referenta i wniosków Prokuratora,

z w a ż y w s z y :

że z treści skargi kasacyjnej w związku z treścią decyzji Sądu Apelacyjnego wyłaniają się dwa pytania prawne: 1) czy nadzorca sądowy, wyznaczony w trybie postępowania o zapobieganiu upadłości, uprawniony jest bez udziału dłużnika, nad którego przedsiębiorstwem ustanowiono nadzór sądowy, do podejmowania czynności procesowych w sprawach majątkowych dłużnika i 2) czy ulega zatwierdzeniu wnioski o wciągnięcie wpisu hipotecznego celem zabezpieczenia powództwa o należność pieniężną przeciwko dłużnikowi, zgłoszony przed wydaniem przez Sąd wyroku, udzielającego odroczenia wypłat temuż dłużnikowi, lecz rozpoznany przez Wydział Hipoteczny po wydaniu pomienionego wyroku;

że z mocy art. 14 rozporządzenia z 23 grudnia 1927 roku zarząd nad przedsiębiorstwem korzystającym z odroczenia wypłat, należy do nadzorcy sądowego, właściciel zaś przedsiębiorstwa może być dopuszczony do czynności zarządu na podstawie upoważnienia, udzielonego mu przez nadzorcę sądowego za zgodą sędziego-komisarza; zasada co do usunięcia dłużnika, korzystającego z odroczenia wypłat, od zarządu powtórzona jest w art. 17 z rozszerzeniem jej na cały majątek dłużnika: wreszcie ustęp ostatni art. 18 tegoż rozporządzenia normuje stanowisko nadzorcy sądowego oraz stanowisko dłużnika w procesach o prawa majątkowe dłużnika; według tego przepisu z chwilą udzielenia dłużnikowi odroczenia wypłat i ustanowienia nadzoru sądowego, aczkolwiek dłużnik nie traci możliwości udziału wtoczających się w czasie trwania nadzoru swoich spra-

wach majątkowych, uczestnictwo jego w tych sprawach jest o tyle ograniczone, że dla ważności podjętych przez niego czynności procesowych wymagany jest współudział nadzorcy sądowego, rolę zaś strony bez wszelkich ograniczeń obejmuje nadzorca sądowy, gdyż on, nie dłużnik „korzysta“, według tekstu rozporządzenia „z uprawnień strony“;

że przeto, jak wynika z powyższych przepisów, w czasie trwania nadzoru sądowego nadzorca sądowy uprawniony jest do zarządu oraz do podejmowania w sprawach majątkowych dłużnika czynności procesowych samodzielnie bez udziału tegoż dłużnika, a zatem w danym przypadku nadzorca sądowy miał prawo ważne zgłosić wniosek o zatwierdzenie wniosku M. i założyć skargę na decyzję Wydziału Hipotecznego, pogląd więc Sądu Apelacyjnego w tym przedmiocie, jest zgodny z prawem;

że drugie z powyższych pytań rozstrzyga w sensie twierdzącym art. 18 rozporządzenia z 23 grudnia 1927 roku, który normuje odrębnie dwa zagadnienia: jedno, dotyczące postępowania egzekucyjnego i mocy dokonanych przed wyrzeczeniem odroczenia aktów zajęcia egzekucyjnego, drugie, dotyczące wpisów hipotecznych na nieruchomościach lub kapitałach hipotekowanych dłużnika, o ile wpisy te mają być wciągnięte na podstawie wyroków lub decyzji sądowych; treść pomienionego art. 18 wskazuje, że w czasie trwania odroczenia wypłat postępowanie egzekucyjne przeciw dłużnikowi (poza przypadkami z art. 19), nie może być wszczęte, a wszczęte wcześniej ulega wstrzymaniu, przytem wszelkie zajęcia, dokonane wcześniej, same przez się, czyli z mocy samego prawa, upadają; natomiast co do wpisów hipotecznych art. 18 stanowi, iż nie mogą być one uzyskane „podczas trwania odroczenia“, czyli a contrario wpisy przedtem uzyskane nie tracą mocą prawnej, datę zaś uzyskania wpisu oznacza się nie według daty decyzji Wydziału Hipotecznego, lecz według daty zgłoszenia odnośnego wniosku w księdze hipotecznej (art. 12 U. H. 1919 r.); w przepisach więc art. 18 niema przeszkody do wciągnięcia wpisu hipotecznego, zgłoszonego przed datą wyroku, udzielającego odroczenia wypłat, a zatem zatwierdzenie wniosku o wpis, chociażby miało nastąpić już w czasie trwania nadzoru sądowego, nie jest sprzeczne z prawem;

że wobec tego zaskarżona decyzja oparta jest na błędnej wykładni art. 18 rozporządzenia z 23 grudnia 1927 roku i wskutek tego ulega uchyleniu.

Z tych zasad Sąd Najwyższy decyzją Sądu Apelacyjnego w Wilnie z dnia 13 lutego — 6 marca 1930 r. z powodu obrazy art. 18 rozporządzenia z 23 grudnia 1927 roku o zapobieganiu upadłości (D. U. poz. 20 z 1928 r.) uchyliła i sprawę temuż Sądowi do ponownego rozpoznania w innym składzie Sędziów przekazuje.

K R O N I K A.

Zmiany Okręgów Sądowych. Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 lutego 1931 r. przenosi się siedzibę Sądu Grodzkiego z Międzyrzecza do Korca w Okręgu Sądu Okręgowego w Równem.

Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dn. 16 marca 1931 r. gminę Lebiodę dołącza się do Sądu Grodzkiego w Wasiliszkach, gminę Wawiorkę dołącza się do Sądu Grodzkiego w Lidzie, gminę Zabłoc do Sądu Grodzkiego w Ejszyszkach w obrębie Sądu Okręgowego w Wilnie.

 Przegląd czasopism.

„Przegląd Sądowy“ Nr. 4. Jan Hrobni, Sędzia Sądu Najwyższego. *Kilka uwag o formalnej stronie polskiego K. P. C.*

Na wstępie autor zaznacza, że do warunków formalnych należy odpowiednia szata językowa, jasność, zwięzłość, przejrzystość norm prawnych i należyta ich systematyzacja. Następnie konstatuje, że układ kodeksu procesowego jest naogół należyty, podkreślając, że szczególnie praktycznym okazał się podział na część ogólną i szczególną, natomiast rozbitcie materiału ustawowego na wielką ilość tytułów, ksiąg, działów, rozdziałów i oddziałów psuje przejrzystość. W dalszym ciągu swych uwag autor podkreśla jako ogromną zaletę K. P. C. jasność i zwięzłość norm procesowych, szczególnie zaś unikanie kazuistyki, zaznacza jednak, że nie może to usprawiedliwić zupełnego pominięcia zasadniczych kwestyj lub zbyt pobieżnego ich traktowania, jako przykład takiego pominięcia autor przytacza brak określenia istoty skargi apelacyjnej wzajemnej § 1 art. 404.

Omawiając stronę językową, autor ogranicza się do ogólnych uwag, podkreślając, że pod tym względem dzielnicowość odgrywa jeszcze bardzo wielkie znaczenie i proponuje zwrócenie się do Akademii Umiejętności w Krakowie z prośbą o ustalenie zasad językowych w szczególności zaś tych wyrazów, które najczęściej wywołują sprzeczności.

Pomimo bardzo starannej naogół redakcji K. P. C. wkradły się doń usterki i niedopatrzenia natury redakcyjnej. Jako przykłady tego autor przytacza art. 179, pozbawiony wszelkiej treści, art. 433, zawierający tautologję i kilka innych przepisów. Na zakończenie tego ciekawego artykułu autor przytacza porównanie historyczne powstania K. P. C. z Kodeksem Napoleona, który był zredagowany w ciągu 4 miesięcy i uchwalony przez Izbę Ustawodawczą już po 1½ roku, K. P. C. zaś było

opracowywane przez Komisję Kodyfikacyjną w ciągu 11 lat. Jako przyczynę takiej zwłoki autor uważa zbyt dużą ilość członków Komisji oraz to, że członkowie poza pracą kodyfikacyjną mają swe stałe zajęcia.

„Głos Sądownictwa“ Nr. 3. Kazimierz Fleszyński: „Refleksje zrzeszeniowe“. Pan Prezes Fleszyński, który niedawno objął stanowisko redaktora „Głosu Sądownictwa“, we właściwej sobie barwnej formie wytyka brak zainteresowania sprawami zrzeszenia szerszego ogółu sędziów i prokuratorów, zupełny indyferentyzm w dziedzinie ożywienia ruchu umysłowego i towarzyskiego oraz pewne braki organizacyjne. W końcu swego artykułu autor podaje środki, mogące uzdrowić panujące stosunki i kończy optymistycznym zwrotem: „Nil desperandum“.

— Czesław Muraszko. *O prawie własności i hipotecę w domach spółdzielczych.*

Na wstępie autor stwierdza, że w Kodeksie Napoleona brak przepisów, umożliwiających zaprowadzenie oddzielnej hipoteki na takie mieszkania, oraz normujących w odpowiedni sposób uprawnienia ich właścicieli. Jedyny przepis w tym względzie art. 664 K. C. N. nosi charakter ewentualny, jest niewystarczający i mało interpretowany przez literaturę prawniczą. Judykatura francuska ustaliła, że o ile piętra należą do różnych właścicieli, to grunt pod domem, dach, mury główne są współwłasnością wszystkich tych właścicieli. Zdaniem autora, ponieważ niema istotnej różnicy między własnością indywidualną do całych pięter i oddzielnych mieszkań, powyższa judykatura winna znaleźć zastosowanie i w omawianym wypadku, przyczem ta wspólność i niepodzielność jest warunkiem niezbędnym istnienia całej nieruchomości. Analizując dalej przepisy Kodeksu Cywilnego, dotyczące zasady, że nikogo nie można zmusić do pozostawania w niepodzielności, autor przychodzi do wniosku, że przepisy te w danym wypadku zastosowania mieć nie mogą. Nie podrywa słuszności tej tezy, zdaniem autora, ta okoliczność, że art. 1587 U. P. C. zaleca, by sprzedaż z licytacji nieruchomości wspólnej w myśl art. 2205 K. C. N. poprzedzoną była przez dział i jako uzasadnienie tego swego twierdzenia przytacza argumenty, zawarte w Orzeczeniu Sądu Najwyższego z dnia 13.V. 1927 r. (S. Nr. 66 rok 1927), oraz brzmienie art. 1183 1119, 1134 i 1165 K. C. N. Zdaniem autora, co do takiej nieruchomości, niemającej urządzonej hipoteki, mają zastosowanie przepisy art. 1188 U. P. C., zlecające sprzedaż tylko prawa, a nie całej nieruchomości.

Przechodząc do kwestji, jaki jest zakres prawa własności właścicieli takich mieszkań i zakres uprawnień ich wierzycieli, oraz czy poszczególne mieszkania w takich domach mogą być przedmiotem oddzielnej hipoteki, autor przychodzi do wniosku, że prawo tych właścicieli mieszkań nie ma charakteru serwi-

tutu co do ziemi, murów etc., a jest wspólną własnością więcej tylko ograniczoną w zakresie rozporządzania z uwagi na istnienie identycznych praw sąsiadów. Stąd wynika, że właściciel mieszkania, sprzedając swe mieszkanie, może sprzedać tylko to, co posiada pozatem, t. j. prawo do reszty, wierzyciel tylko podstawia się w prawa właściciela, więc nie może posiadać większych praw niż właściciel, może więc on żądać tylko sprzedania prawa, przysługującego właścicielowi, nie zaś całego domu. Nakoniec autor konstatuje, że teoretycznie taka nieruchomości nie może się stać przedmiotem oddzielnej hipoteki, lecz względy praktyczne przemawiają za tem, by omawiana własność posiadała oddzielną hipotekę z tem jednak, że zakres uprawnień właściciela i wierzyciela podlegać winna ograniczeniom, mianowicie, że nie mogą oni spowodować wyjścia z niepodzielności co do tych części, które stanowią wspólną własność.

Ze względu na to, że spółdzielnie mieszkaniowe coraz częściej powstają i u nas, należałoby naszym prawnikom pomyśleć o opracowaniu tej kwestji z punktu widzenia prawnego w zastosowaniu do obowiązującego na kresach ustawodawstwa cywilnego i przepisów hipotecznych.

W Nr. 3 i 4 „Czasopisma Sędziowskiego“ został wydrukowany bardzo obszerny i wyczerpujący artykuł D-ra Adolfa Czerwińskiego o dowodach wedle Kodeksu postępowania Cywilnego.

Nr. 3 „Palestry“ zawiera ciąg dalszy pracy prof. E. Waśkowskiego o Kodeksie Postępowania Cywilnego; oba te artykuły jak ze względu na temat tak też i autora są godne przeczytania przez wszystkich prawników, którzy wkrótce będą musieli zastosowywać ten nowy utwór kodyfikacji polskiej.

„Palestra“ Nr. 3. Dr. Alfred Kielski. *Porozumienia gospodarcze ze stanowiska prawnego.* W tym artykule autor porusza nader ciekawą i bardzo mało opracowaną kwestję zrzeczeń gospodarczych, które powstają i rozwijają się siłą faktycznych nakazów ewolucji gospodarczej, przeważnie niezależnie od prawa, częstokroć mimo prawa obowiązującego, a nierzadko przeciw niemu. Ujęcie tej kwestji ze stanowiska prawnego było przedmiotem badań wielu międzynarodowych zjazdów sfer prawniczych i gospodarczych. Doradczy Komitet Ekonomiczny Ligi Narodów uznał, że zrzeczenia ekonomiczne nie są zjawiskiem ekonomicznie szkodliwym i obecnie bada poszczególne ustawodawstwa w tym względzie. Teoretyczne badania tej kwestji, powszechnie zwanej ustawodawstwem kartelowem, podyktowane jest koniecznością usunięcia rażącej rozbieżności między faktycznym rozwojem karteli a prawem formalnem, które stoi na straży swobody produkcji i podaży. W dalszych swych wywodach autor pobieżnie przytacza stosunek prawodawstwa różnych krajów do karteli i charakteryzuje takowy

jako wzajemną wyrozumiałą nieufność, przyczyny której uzasadnia. Analizując obowiązujące ustawy, dotyczące tej kwestji, autor w konkluzji przychodzi do wniosku, że nie jest potrzebne u nas specjalne prawo kartelowe, natomiast potrzebna jest swoboda w stosowaniu istniejących norm prawa cywilnego, najszybsza unifikacja na zasadach nowoczesnych polskiego prawa handlowego, reforma prawa o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, unifikacja postępowania egzekucyjnego oraz najrozleglejsza rozbudowa sądownictwa polubownego i jego pełnej skuteczności prawnej. W szczególności zaś prawo winno dać ochronę swoją naszym kartelom, musi dać podstawę stopniowej unifikacji zasad polityki kartelowej międzynarodowej, jak również musi popierać rozwój instytucji arbitrażu międzynarodowego z pełnią egzekutywy w poszczególnych państwach. Przy tych warunkach, kończy swój artykuł autor, normy prawne porozumień gospodarczych wnikać będą coraz bardziej w dziedzinę prawa międzynarodowego i niewątpliwie będą spełniały doniosłą rolę w realizacji idei, zmierzających do utrwalenia pokoju.

„Palestra“ Nr. 3. Mikołaj Korenfeld. *Swój Sędzia.* Krótki ten artykuł, przedrukowany tutaj z jednego z pism codziennych, pełen entuzjazmu, wiary i ufności w sądownictwo polskie, zawiera tak cenne wskazania, jakim winien być sędzia polski, że koniecznością wprost jest, by każdy sędzia go przeczytał.

WOKANDA

spraw, wyznaczonych na posiedzenie jawne Izby Pierwszej Sądu Najwyższego.

Na dzień 5 maja 1931 r. o g. 10 rano.

S P R A W Y

Nr. porz. Nr. spr.

1. 2538/30 Icka Berenbauma i in. p-ko Jankłowi i Chai małż. Szczyrbom oraz in. o unieważnienie aktu notarialn. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
2. 290/31 Jefimji Lewczuk p-ko Wasylowi i Pawłowi Butalajom o ziemię. Referent: Sędzia S. Suryn.
3. 2662/30 Likwidatora mien. b. ros. Handl.-Przem. Tow. Akc. Iznoskoff i S-ka p-ko Józefie Orłowskiej, dział. w im. własnem i jako opiek. niel. W. Orłowskiej o prawo własności. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
4. 140/31 Jana Korzunowicza z Józefem Korzunowiczem o $\frac{1}{3}$ część majątku spadkowego. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
5. 2574/30 Andrzeja Smorożuka i in. p-ko Andrzejowi Kociukowi o ziemię. Referent: Sędzia S. Suryn.

6. 2724/30 Sabiny Frajzyngerowej i in. ze Skarbem Państwa o wydanie 60 mtr.³ wyki. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
7. 14/31 Bazylego Kiczola, opiek. niel. Jewdokji Chwałowny p-ko Anastazji Barabaszowej i in. o przyznanie prawa własności do ziemi. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
8. 2653/30 Rajmunda Wysockiego z Aleksandrą Ignatowiczową o 600 zł. Referent: Sędzia S. Suryn.
9. 2523/30 Izydora Siedleckiego i in. z Anną Makarewiczową o majątek spadkowy. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
10. 67/31 Maksyma Kragiela z Janem Kragielem o przyznanie prawa wspólnej własności do ziemi. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
11. 2557/30 Eufrozyny Prysiaźniuk i in. z Reginą Laszczakową o unieważnienie umowy dzierżawnej. Referent: Sędzia S. Suryn.
12. 8/31 Piotra Jałoszewskiego z Eudokją Maksimowiczową o własność nieruchomości. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
13. 2674/30 Józefa Czubowskiego p-ko Michalinie Krynickiej i in. o przywrócenie zakłócon. posiadania. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
14. 2558/30 Metodego Prysiaźniuka i in. z Jędrzejem Laszczakiem o unieważnienie umowy dzierżawnej. Referent: Sędzia S. Suryn.
15. 2652/30 Platona Fisiuka z Uljaną Fisiuk o alimenty. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.

Na dzień 11 maja 1931 r. o g. 10 rano.

S P R A W Y:

1. 19/31 Gromady wsi Wola p-ko Gromadzie wsi Hańce o przyznanie prawa własności do pastwiska. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
2. 2403/30 Marji Głogowskiej z Klemensem i Jadwigą małż. Rudnickimi o 238886 zł. 26 gr. Referent: Sędzia W. Rakowiecki.
3. 498/31 Skarbu Państwa z Natalją Tabeńską o prawo własności do uroczyska „Białe-Błoto”. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
4. 493/31 Heleny Kościuk z Katarzyną Nieczaj o przyznanie prawa do spadku o unieważnienie testamentu prywatnego. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
5. 2511/30 Michała Markowskiego p-ko Sp. Akc. „Fanto” o 5000 zł. Referent: Sędzia K. Rakowiecki.
6. 2553/30 Ireny Smolańskiej z Katarzyną Czajkowską i in. o 42232 zł. z 0/0/0. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
7. 2550/30 Ireny Smolańskiej, jako matki i opiek. niel. J. Smolańskiego z Olgą Smolańską i in. o 11.153 zł. 85 gr. z 0/0/0. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
8. 2659/30 Wiery Bejer i in. p-ko Ignacemu Zawiszy i in. o przyznanie prawa własności do ziemi i zabudowań. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
9. 554/31 Jana Wierzchołowskiego z Władysławem Brokmanem o eksmisję. Referent: Sędzia K. Rakowiecki.
10. 2518/30 Kiryła Iwaszczuka z Elżbietą Hageczką o alimenty. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz.
11. 2575/30 Franciszki Strzałkowskiej z Kazimierą Bernatowiczową o wyłączenie z posiadania ziemi. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
12. 2644/30 Mowszy Ginzburga z Michałem Światopełk-Mirskim o eksmisję ze sklepu. Referent: Sędzia K. Rakowiecki.

13. 2692/30 Maksima Snitko z Olgą Snitko o wyłączenie z posiadania ziemi. Referent: Sędzia W. Łukaszewicz,
14. 2651/30 Karolihy Purtalowej p-ko Aleksemu Prokopczukowi i in. o plac. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
15. 2576/30 Elżbiety Balewiczowej p-ko Sylwestrowi Balewiczowi o 1000 zł. Referent: Sędzia K. Rakowiecki.

Na dzień 19 maja 1931 r. o g. 10 rano.

S P R A W Y

1. 20/31 Izraela Żyżemskiego ze Skarbem Państwa o 4146 zł. 72 gr z 6⁰/₀ i o przyznanie prawa do poszukiwania strat, oraz z akcji wzajemnej o 2000 zł. i in. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
2. 2618/30 Maksyma Hrynczuka z Janem i Andrzejem Nieczyporukami o ziemię. Referent: Sędzia S. Suryń.
3. 162/31 Nauma Łozińskiego p-ko Szolomowi Morduchowiczowi o eksmisję. Referent: Sędzia J. Jurecki.
4. 324/31 Hersza Potasińskiego z Samsonem Rozenblumem o 600 zł. i eksmisję. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
5. 2591/30 Uljany Chmielowej z Wincentym Chmielem o przyznanie prawa do części majątku. Referent: Sędzia S. Suryń.
6. 34/31 Rachmila Mangla p-ko Edwardowi Baumanowi i in. o eksmisję. Referent: Sędzia J. Jurecki.
7. 2629/30 Stanisława i Antoniny Mackielów z Janem Mackielem o eksmisję z gruntu. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
8. 2587/30 Anastazji Jankowskiej z Ignacym Wiażel-Rakowskim o prawo do spadku. Referent: Sędzia S. Suryń.
9. 37/31 Władysława i Kazimiery małż. Kubeckich z Janem i Antoniną małż. Kozińskimi o eksmisję. Referent: Sędzia J. Jurecki.
10. 149/31 Anny Strakowskiej, op. nad nieł. W. i W. Strakowskimi p-ko Adamowi Strakowskiemu i in. o unieważnienie testamentu. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
11. 199/31 Ksenji Bezuszkiewicz p-ko Anastazji i Bartłomiejowi małż. Czekirdom o ziemię. Referent: Sędzia T. Suryń.
12. 36/31 Jana i Heleny małż. Jasińskich z Franciszkiem Kostrzową o eksmisję. Referent: Sędzia J. Jurecki.
13. 150/31 Leona Dziegiela p-ko Ignacemu i Andrzejewi Dziegielom o unieważnienie testamentu. Referent: Sędzia W. Kondratowicz.
14. 2586/30 Józefa i Bolesława Sindrewiczów p-ko Józefowi Sindrewiczowi i in. o spadek. Referent: Sędzia S. Suryń.
15. 2615/30 Marji Łojbo-Montygier p-ko Aleksandrowi Jaszczukowi o komorne i eksmisję. Referent: Sędzia J. Jurecki.

Na dzień 27 maja 1931 r. o g. 10 rano.

S P R A W Y:

1. 424/31 Jana Lenarta z Heleną Dymecką o alimenty. Referent: Sędzia A. Stanisławski.
2. 2631/30 Aleksandra Szelesta i in. z Konstancją Górską o 12327 zł. Referent: Sędzia W. Święcicki.
3. 202/31 Leona Waszczuka i in. z Marją Bartoszuć, kurat. nad maj. nieob. Józefa Doroszućka o ziemię. Referent: Sędzia S. Suryń.

4. 2630/30 Bronisława i Jana Kowalczyków z Leokadją Markiewiczową o przyznanie prawa własności do majątku. Referent: Sędzia A. Stanisławski.
5. 2697/30 Wiery Gordonowej p-ko Walentynie Honigowej o przera-chowanie i zasądzenie należności. Referent: Sędzia W. Świącicki.
6. 2616/30 Marji Januszewskiej i in. p-ko Benedyktowi Januszew-skiemu o podział spadku. Referent: Sędzia S. Suryń.
7. 2483/30 Antoniego Bobrowicza ze Stanisławą Bobrowicz o alimenty. Referent: Sędzia A. Stanisławski.
8. 2698/30 Bronisławy-Florentyny Kuryłłowej z Dymitrem Wolikow-skim o 155980 zł. z 0/00/0. Referent: Sędzia W. Świącicki.
9. 2649/30 Marji Oczkowicz p-ko Grzegorzowi i Akulinie Żuranom o dopuszczenie do wspólnego korzystania ze spadku. Re-ferent: Sędzia S. Suryń.
10. 2701/30 Dmitra Momonta z Ksenją Smykało o alimenty. Referent: Sędzia A. Stanisławski.
11. 2453/30 Tadeusza Siehenia z Adamem Czarnowskim o 23529 zł. 41 gr. Referent: Sędzia W. Świącicki.
12. 2650/30 Eudokji Abramuk p-ko Piotrowi Juchymowi o przyznanie prawa własności do ziemi. Referent: Sędzia S. Suryń.
13. 9/31 Nadziei Parmańczukówny p-ko Stanisławowi Choncerowi o alimenty. Referent: Sędzia A. Stanisławski.
14. 23/31 Franciszka Wojdata p-ko Stanisławowi Czackiemu o 1000 zł. Referent: Sędzia W. Świącicki.
15. 2691/30 Juwenalja Czeszko z Tymoteuszem Skobolem o przyznanie prawa własności do gruntu. Referent: Sędzia S. Suryń.

Na dzień 28 maja 1931 r. o g. 10 rano.

S P R A W Y:

1. 392/31 Jana Koniuty z Wincentym Mączakiem o prawo własności do ziemi. Referent: Sędzia I. Baliński.
2. 381/31 Marcelego Gużkowskiego ze skargi na czynności komor-nika T. Ołowińskiego w przedm. unieważnienia licytacji. Referent: Sędzia W. Miszewski.
3. 2562/30 Gm. m. St. Warszawy z Mieczysławem i Nechimą małż. Wirgin oraz in. o prawo skupu czynszu. Referent: Sędzia K. Rakowiecki.
4. 380/31 Józefa Michajłowskiego z Pauliną Waśko i in. o spadek. Referent: Sędzia I. Baliński.
5. 2503/30 Leona-Konstant Wojno i in. z Wincentym i Konstancją małż. Godlewskimi o uznanie wniosku hip. za nieszkodzący prawom powodów. Referent: Sędzia W. Miszewski.
6. 2303/30 Anny Nowickiej i in. z Wandą Naruszewiczową o eksmisję. Referent: Sędzia K. Rakowiecki.
7. 2729/30 Jana Zaborskiego o działy po Marjanie Zaborskim. Refe-rent: Sędzia I. Baliński.
8. 2748/30 Marji Lichter z Mieczysławem Zembrzuskim o zatwier-dzenie wyroku Sądu Polubownego. Referent: Sędzia W. Miszewski.
9. 53/31 Mieczysława Czyżewskiego p-ko Oldze Czyżewskiej o eks-misję. Referent: Sędzia K. Rakowiecki.
10. 90/31 Adolfa Popowskiego z Adolfem Paczuckim o eksmisję. Referent: Sędzia I. Baliński.
11. 2735/30 Oskara Berezowskiego Żeleźniaka p-ko Magistratowi m. st. Warszawy o 381 zł. Referent: Sędzia W. Miszewski.

12. 52/31 Marji i Juljana małż. Ciechomskich z Gotlibem Wingertem o wprowadzenie w posiadanie. Referent: Sędzia K. Rakowiecki.
13. 116/31 Szmula-Lejba Kleinharta vel. Kleinhota i in. p-ko Szymonowi Bochmanowi o zakłóc. posiadanie. Referent: Sędzia J. Baliński.
14. 88/31 Zofji Brzozowskiej i in. o podział spadku po Andrzeju Huku. Referent: Sędzia W. Miszewski.
15. 138/31 Antoniego Krasuskiego i in. p-ko Benedyktowi Zacharczowi o przywrócenie zakłócon. posiadania. Referent: Sędzia K. Rakowiecki.

OBWIESZCZENIE.

Pisarz Hipoteczny przy Sądzie Okręgowym w Wilnie obwieszcza, że niżej wyszczególnione nieruchomości wywołane zostały do pierwiastkowego zaprowadzenia hipoteki:

Na dzień 18 sierpnia 1931 roku.

1. Nier. w Wilnie przy ul. Rudnickiej pod Nr. 15, powierzchni 93—1/2 sążni kw. należąca do Hirsza i Frady Gurlandów. Nr. Hip. 7602.
2. Nier. w mieście Rakowie przy ulicy Dominikańskiej pod Nr. 26, o powierzchni 1002 mtr. kw., nabyta przez Aleksandra Kondratowicza od Felicji Stachowskiej. Nr. Hip. 8109.
3. Osada włościańska nadziałowa we wsi Mokrzyce pod Nr. 2, w gm. Polańskiej, powiecie Oszmiańskim, powierzchni 2 dzies. 1510 sążni kw., z prawem korzystania ze wspólnego pastwiska tej wsi, należąca do Aleksandra Wojciechowskiego, Nr. Hip. 10187.
4. Nier. w m. Wilnie przy ul. Jeleniej pod Nr. 10, powierzchni 711 mtr kw., z których odpada 38,43 mtr. kw. na rozszerzenie ul. Jeleniej, należąca do Feliksa Minkiewicza, Nr. Hip. 14159.
5. Nier. w m. Smorgoniach przy ulicy Wileńskiej pod Nr. 70a, w powiecie Oszmiańskim, powierzchni około 153—1/3 sążni kw., należąca wspólnie w częściach równych do Szlomy, Abrama i Icki-Mejera Kaców, Nr. Hip. 14171.
6. Nier. w m ku Ilja przy ul. 3-go Maja pod Nr. 8, w pow. Wilejskim, powierzchni długości 210 arsz. i szerokości od strony ul. 21 arsz. 8 wersz. a od strony przeciwległej 23 arsz., należąca do Jankiela Brunsztejn, Nr. Hip. 14173.
7. Nier. wieczysto-czynszowa w m. Wilnie przy ul. Karlsbadzkiej pod Nr. 16, powierzchni 1859 mtr. kw., należąca do Jana Polyańskiego. Nr. Hip. 14178.
8. Nier. w m. Wilnie przy ul. Wiłkomierskiej pod Nr. 109/111, powierzchni 6871,96 mtr. kw., należąca wspólnie w 1/2 do Kazimierza Paukšto, w 1/4 do Józefa, Joachima i Pauliny Paukšto, w 1/8 do Piotra, Jerzego, Kazimierza, Alfonsa, Jana i Emilji Żyjanów, w 1/8 do Jana, Piotra i Antoniego Mustejków, Nr. Hip. 14180.
9. Osada włościańska nadziałowa we wsi Jurowszczyzna pod Nr. 13, w gr. Bienickiej, pow. dawniej Oszmiańskim, obecnie Mołodeczańskim, powierzchni 3 dzies. 885 sążni kw., należąca do Pawła s. Pawła Siergijewicza, Nr. Hip. 14181.
10. Osada włościańska nadziałowa we wsi Nielitki, w gm. Bienickiej, pow. Mołodeckim, powierzchni 1 ha, nabyta przez Stefana Kosmacza, Kiryła Monida od Juljana Glińskiego, Nr. Hip. 14185.

11. Kolonja Ikażń Nr. 17 w gm. Przebrodzkiej, pow. Braśławskim, powierzchni 22 ha 9971 mtr. kw., należąca do Szymona i Nifona Łokotków, Nr. Hip. 14186.
12. Osada włościańska nadziałowa we wsi Żyliczach, w gm. Juraciskiej, pow. Wołczyńskim, powierzchni 4 dzies., należąca do Włodzimierza Borysewicza, Nr. Hip. 14187.
13. Nier. w m-ku Grauzyszkach przy ul. Subotnickiej pod Nr. 7, powierzchni 1680 sążni kw., należąca do Dominika Masalskiego, Nr. Hip. 14188.
14. Kolonja Lada, z maj. Przesiółkowicze, w gm. Jaźnieńskiej, powiat Dziśnieński, powierzchni 20 dzies., należąca do Mirona Uściłowicza, Nr. Hip. 14189.
15. Dobra ziemskie Zahorze z 5 działkami gruntu we wsi Zahorze, w gm. Miorskiej, pow. Braśławskim, powierzchni 616 dzies. 896 sążni kw., należąca do Marji Dworzeckiej-Bohdanowiczowej, Nr. Hip. 14191.
16. Folw. Romelany, w gm. Mielegjańskiej, pow. Święciańskim, powierzchni 48 dzies. 15 sążni kw., należąca do Marji Termion, Michaliny Dunda, Justyna Warnełto i Jerzego Krynickiego, Nr. Hip. 14192.
17. Osada włościańska nadziałowa we wsi Berniunach pod Nr. 82, w gm. Kołtyniańskiej, pow. Święciańskim, powierzchni około 3,5 dzies., z prawem korzystania narówni z innymi gospodarzami ze wspólnego pastwiska, nabyta przez Józefa Naruszewicza od Weroniki i Andrzeja Pełedów, Nr. Hip. 14197.
18. Działka pod nazwą Kuraszowo vel Zastawnaja, w gm. Grauzyskiej, pow. Oszmiańskim, powierzchni 8 ha 2131 mtr. kw., nabyta przez Stanisława Kowgiera od Antoniego Matulewicza, Nr. Hip. 14199.
19. Dobra ziemskie Wrosław, z folw. Czarny-Bór II, Borkowszczyzna I i Borkowszczyzna II, w gm. Rudomińskiej, pow. Wileńsko-Trockim, powierzchni około 394 dzies., należąca do Władysława Wróblewskiego, Nr. Hipot. 14207.
20. Nier. w m. Wilnie przy zbiegu ulic Gedyminowskiej i Sosnowej pod Nr. 16/22, powierzchni 1365 mtr. kw., należąca do Stanisławy Wejiko, Nr. Hip. 14208.
21. Nier. w m. Smorgoniach przy ulicy 3-go Maja pod Nr. 7, powierzchni 478,5 mtr. kw., należąca do Michela Mejerowicza, Nr. Hip. 14212.
22. Nier. w m-ku Łyntupach pod Nr. 659, w pow. Święciańskim, powierzchni 4917 mtr. kw., nabyta przez Piotra Kozurno od Antoniego Klimaszewskiego, Franciszka i Kleofasa Marcinkiewiczów, Nr. Hip. 14216.
23. Działka z maj. Wrosław przy kolonji letniskowej Czarny-Bór, w gminie Rudomińskiej, pow. Wileńsko-Trockim, powierzchni 2 dzies., należąca do Władysława Wróblewskiego, Nr. Hip. 14222.
24. Nier. w m. Oszmianie przy ul. Żeligowskiego pod Nr. 22, powierzchni 615 mtr. kw., należąca do Rochy-Lei Kozłowskiej, Nr. Hip. 14224.
25. Folw. Zacharyszki Małe, w gm. Solecznickiej, pow. Wileńsko-Trockim, powierzchni 69,25 dzies. czyli 75,65 ha, należąca do Ludwika Renigera, Nr. Hip. 14230.
26. Nier. w m. Wilnie przy zbiegu ulic Kalwaryjskiej i Słomianki pod Nr. 82/2, powierzchni 3262,25 mtr. kw., należąca do Noacha Kaca, Nr. Hip. 14232.
27. Nier. w m. Wilnie przy ul. Zawalnej i Wszystkich Świętych pod Nr. 60/21, powierzchni 2181 mtr. kw., należąca do Marji Mohlowej, Nr. Hip. 14234.
28. Nier. w m. Wilnie przy ul. Sosnowej pod Nr. 15, powierzchni 269,91 sążni kw. czyli 1228,65 mtr. kw., nabyta przez Edwarda Rawę od Lubow Nozynowej i Tatjany Zaleskiej, Nr. Hip. 14239.
29. Nier. w m-ku Kraśnem, w pow. Mołodeckim, przy ul. Rynkowej i Ilskiej, składająca się z dwóch placów, mianowicie: a) plac przy zbiegu ulicy Rynkowej i Ilskiej o wymiarach: od strony ul. Rynkowej 25,5 mtr., od strony ul. Ilskiej 25,6 mtr., od strony posesji Chai Finger 40,5 mtr., od strony posesji Ajzika Alperowicza brzeg północny 12,6

- mtr., brzeg wschodni 14,2 mtr. i brzeg północny 15,2 mtr. b) plac przy ul. Iłskiej o powierzchni 2321 mtr. kw., należący do Mende'a Alperowicza, Nr. Hip. 14255.
30. Folw Asany, w gm. Krewskiej, pow. Oszmiańskim, powierzchni około 178,67 dzies., należący do Michała Szutowicza, Nr. Hip. 14242.
 31. Kolonia Michnicze, w gm. Krewskiej, pow. Oszmiańskim, powierzchni 52 dzies. 479 mtr. kw., należąca wspólnie w częściach równych do Michała i Janiny Szutowiczów, Nr. Hip. 14243.
 32. Nier. w m. Wilnie przy zbiegu ul. Tartaki i Flisowej pod Nr. 19 a/8, powierzchni 216,30 sążni kw. czyli 982,50 mtr. kw., należąca do Oszera Ryndziuna, Nr. Hip. 14244.
 33. Grunta pocerkiwne we wsi Mikołce urocz. Sosnowe oraz dwie wyspy na jeziorze Miadziół pod nazwą Pietrow-Ostrow, Kulszyno, w gminach Miadziolskiej i Kobylnickiej, pow. Postawskim, powierzchni 76 ha, przejęte na własność Państwa Polskiego od cerkwi prawosławnej w Kobylnikach, Nr. Hip. 14245.
 34. Grunta pocerkiwne we wsi Kuchalskie, w gm. Miadziolskiej, w okolicy Wesołucha, w gminie Żośniańskiej i w zaścianku Małyszki i wsi Mitły w gm. Żośniańskiej, pow. Postawskim, powierzchni około 80, z której grunty w okolicy Wesołucha, powierzchni 20 ha, grunty we wsi Mitły i zaśc. Małyszki, powierzchni 59 ha i grunty we wsi Kuchalskie około 1 ha 2500 mtr. kw., przejęte na własność Państwa Polskiego od cerkwi prawosławnej w Wesołusze, Nr. Hip. 14246.
 35. Grunta pocerkiwne w m-ku Hruzdowo i we wsi Nahawki, w gm. Hruzdowskiej, pow. Postawskim, powierzchni około 119 ha, z czego grunty w m-ku zawierają powierzchni około 50 ha, przejęta na własność Państwa Polskiego od cerkwi prawosławnej w Hruzdowie, Nr. Hip. 14247.
 36. Grunty pocerkiwne we wsi Ożunach, w gm. Postawskiej, pow. Postawskim, powierzchni około 45 ha, przejęte na własność Państwa Polskiego od cerkwi prawosławnej w Ożunach, Nr. Hip. 14248.
 37. Dobra ziemskie Lewkowo, w gm. Wiazyńskiej, pow. Wilejskim, powierzchni w działach I, II, III, IV, V, VI, VII około 150 ha 3660 mtr. kw., przejęte na własność Państwa Polskiego od Banku Włościańskiego, Nr. Hip. 14249.
 38. Kolonia Cyrylijanowo, w gm. Wiazyńskiej, pow. Wilejskim, powierzchni około 11 ha, przejęte na własność Państwa Polskiego od Banku Włościańskiego, Nr. Hip. 14250.
 39. Nier. w m-ku Krewie przy ul. Piłsudskiego pod Nr. 15, powierzchni 357 sążni kw., należąca do Matusa Badanowskiego, Nr. Hip. 14251.
 40. Nier. w m. Wilnie przy zaułku Bernardyńskim pod Nr. 4, powierzchni 1377,06 mtr. kw., należąca do Rzymsko-Katolickiej Kapituły Bazyliki Metropolitalnej Wileńskiej, Nr. Hip. 14252.
 41. Nier. w m. Wilnie przy ul. Królewskiej pod Nr. 1, powierzchni 1867,27 mtr. kw., należąca do Rzymsko-Katolickiej Kapituły Bazyliki Metropolitalnej Wileńskiej, Nr. Hip. 14253.
 42. Nier. w m. Wilnie przy ul. Mejszagolskiej pod Nr. 36, powierzchni 200 sążni kw. czyli 910— $\frac{1}{2}$ mtr. kw., nabyta z licytacji przez Franciszka Wojtkiewicza od Weroniki Bogdziewicz, Nr. Hip. 9534.
 43. Nier. przy stacji kolejowej Niemen, w gm. Honczarskiej, pow. Lidzkim, składająca się z dwóch działek: powierzchni: I — 1 ha 1705 mtr. kw., II — 4163 mtr. kw., należąca do Sergjusza Gujdy vel Hójdjy, Nr. Hip. 14215.
 44. Działka gruntu pod nazwą Anielin, pochodząca z majątku Kościeniewo, w gm. Wasilskiej, pow. Szczuczyńskim, powierzchni 26 dzies. 2109 sążni kw., należąca wspólnie w częściach równych do Bronisława, Feliksa i Antoniego Morozików, Nr. Hip. 14262.
 45. Nier. w m-ku Dziewieniszkach, w pow. Oszmiańskim, przy ul. Rynek pod Nr. 15 powierzchni 4902,60 mtr. kw. należąca wspólnie w częściach równych do Złoty Gordonowej i Liby-Dwejry Iljutowiczowej. Nr. Hip. 14265.

46. Nier. w m. Wilnie przy ul. Obozowej pod Nr. 34 powierzchni 1364 mtr. kw. czyli 299,64 sąż. kw. należąca do Jewstignieja Agafonowa. Nr. Hip. 9699.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa do tych nieruchomości w Kancelarji Wydziału Hipotecznego w Wilnie, Gmach Sądów, Ul. Mickiewicza Nr. 36 pod skutkami prekluzji, przewidzianymi w art. 153 ust. hip. z roku 1919.

Pisarz Hipoteczny (—) *L. Sumorok.*

Wilno, dn. 21 kwietnia 1931 r.

Wydział Hipoteczny w Brześciu nad Bugiem Sądu Okręgowego w Pińsku obwieszcza, że niżejwymienione nieruchomości wywołane zostały do pierwiastkowej regulacji hipoteki:

Na dzień 17 sierpnia 1931 roku.

- 1/4948. Nieruchomość m. Brześciu n/B. przy ul. Sienkiewicza pod Nr. 12, powierzchni 438,56 mtr. kw. należąca do Gitli vel Gituł Chadryckiej, Szlomy Chadryckiego i Rejzli Gorfinkel.

Na dzień 17 września 1931 roku.

- 2/4949. Nieruchomość w miasteczku Żabinka pow. Kobryńskiego przy ulicy Szosowej pod Nr. 6, powierzchni 746 mtr. kw. nabyta przez Antoniego Karasińskiego od Władysława Niepokojczyckiego.
- 3/4950. Nieruchomość w m. Brześciu n/B. przy zbiegu ulic Kobryńskiej i Nadbrzeżnej Nr. Nr. 199/11, powierzchni 1758 mtr. kw. nabyta przez Jana vel Joannę Sitkiewicza w drodze spadku po zmarłym ojcu jego Piotrze Sitkiewiczu.
- 4/1953. Nieruchomość w miasteczku Żabinka, pow. Kobryńskiego przy ulicy Szosowej pod Nr. 3, powierzchni 1261 mtr. kw. nabyta przez Lejzera i Bertę małżonków Wyszyngrad od Władysława Niepokojczyckiego.
- 5/4954. Nieruchomość w m. Brześciu n/B. przy ulicy Piotrowskiej pod Nr. 75, powierzchni 542,88 mtr. kw. należąca do Jankiela-Mejera Bobkiesa.
- 6/4955. Działka gruntowa Nr. 1a, z maj. Rusiły-Lisowczyce pow. Brzeskiego, powierzchni około 12 dzies. 320 sążni kw. należąca do Terencjusza Siemieniuka.
- 7/4956. Majątek Wołkowicze, pow. Brzeskiego, powierzchni około 77 dzies. 800 sążni kw. należący do Stefana i Gabryela Lasiuków, Wiktora Klimczuka, Arsenjusza Klimczuka, Jakima i Romana Laszczuków.
- 8/4957. Działka gruntowa Nr. 16, z maj. Motykały, pow. Brzeskiego, powierzchni około 9 dzies. 848 sążni kw. należąca do Jana Maksimuka.
- 9/4958. Działki gruntowe Nr.Nr. 1, 39 i 40, z folw. Zabołotje I i z majątku Ruda, pow. Brzeskiego, powierzchni około 33 dzies. 1627 sążni kw. należące do Filimona Jefimuka vel Jefimowa.
- 10/4959. Działki gruntowe Nr. Nr. 6 i 50, z folw. Zabołotje I, z maj. Ruda, pow. Brzeskiego, powierzchni około 29 dzies. 1163 sążni kw. należące do Michała Samosiuka.
- 11/4960. Dwie działki gruntowe Nr. 70, z maj. Czernie, pow. Brzeskiego, powierzchni około 6 dzies. 2200 sążni kw. należące do Justyna Karpuka.
- 12/4961. Działki gruntowe N.Nr. 49 i 50, z maj. Czernie, pow. Brzeskiego, powierzchni około 15 dzies. 470 sążni kw. należące do Piotra Wojtiuka.

- 13/4962. Działka gruntowa Nr. 51, z maj. Telatycze, pow. Brzeskiego, powierzchnni około 23 dzies. 960 sążni kw. należąca do Demjana Nowika.
- 14/4963. Działka gruntowa Nr. 46, z maj. Telatycze, pow. Brzeskiego, powierzchnni około 6 dzies. 1300 sążni kw. należąca do Mikołaja Miesiejuka.
- 15/4964. Działka gruntowa Nr. 8a, z maj. Rusiły-Lisowczyce, pow. Brzeskiego, powierzchnni około 25 dzies. 819 sążni kw. należąca do Michała Baduna.
- 16/4965. Działki gruntowe Nr. Nr. 6a i 6b, z maj. Rusiły-Lisowczyce, pow. Brzeskiego, powierzchnni około 48 dzies. 1196 sążni kw. należące do Andrzeja Smala.

Na dzień 21 września 1931 roku.

Działki gruntowe z majątku RUSIŁY-LISOWCZYCE

pow. Brzeskiego :

- 17/4966. Nr. 9a, powierzchnni około 24 dzies. 2370 sążni kw. należąca do Ignacego Borysiuka.
- 18/4967. Nr. 13a, powierzchnni około 16 dzies. 893 sążni kw. należąca do Gaf bryela Baduna.
- 19/4968. Nr. 1b, powierzchnni około 12 dzies. 876 sążni kw. należąca do Trofima Siemieniuka.
- 20/4969. Nr. 15a, powierzchnni około 23 dzies. 1256 sążni kw. należąca do Izydora Samsoniuka.
- 21/4970. Nr. 14a, powierzchnni około 23 dzies. 2077 sążni kw. należąca do Marka Karluka.
- 22/4971. Nr. 7w, powierzchnni około 12 dzies. 491 sążni kw. należąca do Antoniny Borysiuk.
- 23/4972. Nr. 2b, powierzchnni około 12 dzies. 957 sążni kw. należąca do Tytusa Siemieniuka.
- 24/4973. Nr. 11a, powierzchnni około 23 dzies. 1178 sążni kw. należąca do Jana Zaszczuka.
- 25/4974. Nr. 14b, powierzchnni około 23 dzies. 344 sążni kw. należąca do Tatjany Zaszczuk.
- 26/4975. Nr. 11b, powierzchnni około 23 dzies. 1066 sążni kw. należąca do Ksenofonta Zaszczuka.
- 27/4976. Nr. 10, powierzchnni około 49 dzies. 873 sążni kw. należąca do Bazylego Siemieniuka.

Na dzień 24 września 1931 roku.

Działki gruntowe z majątku RUSIŁY-LISOWCZYCE

pow. Brzeskiego :

- 28/4977. Nr. 5w, powierzchnni około 16 dzies. 408 sążni kw. należąca do Awksentego Polewika.
- 29/4978. Nr. 13b, powierzchnni około 16 dzies. 212 sążni kw. należąca do Józefa Baduna.
- 30/4979. Nr. 2g, powierzchnni około 12 dzies. 793 sążni kw. należąca do Gabryela Siemieniuka.
- 31/4980. Nr. 7b, powierzchnni około 12 dzies. 1309 sążni kw. należąca do Spirydona Borysiuka.

- 32/4981. Nr. 12w, powierzchni około 18 dzies. 1142 sążni kw. należąca do Michała Zaszczuka.
- 33/4982. Nr. 4w, powierzchni około 12 dzies. 150 sążni kw. należąca do Michała Samojłuka.
- 34/4983. Nr. 15b, powierzchni około 23 dzies. 1093 sążni kw. należąca do Nikity Kowalczuka.
- 35/4984. Nr. 13w, powierzchni około 16 dzies. 174 sążni kw. należąca do Tymoteusza Baduna.
- 36/4985. Nr. 2a, powierzchni około 12 dzies. 1328 sążni kw. należąca do Łukasza Siemieniuka.
- 37/4986. Nr. 5a, powierzchni około 16 dzies. 1613 sążni kw. należąca do Trofima Polewika.
- 38/4987. Nr. 9b, powierzchni około 25 dzies. 257 sążni kw. należąca do Jakóba Samojłuka.

Nad zień 29 września 1931 roku.

Działki gruntowe z majątku RUSIŁY-LISOWCZYCE

pow. Brzeskiego :

- 39/4988. Nr. 3b, powierzchni około 9 dzies. 1539 sążni kw. należąca do Sylwestra Siemieniuka.
- 40/4989. Nr. 4a, powierzchni około 24 dzies. 2127 sążni kw. należąca do Szymona Samojłuka.
- 41/4990. Nr. 3d, powierzchni około 9 dzies. 2201 sążni kw. należąca do Marcina Samojłuka.
- 42/4991. Nr. 2w, powierzchni około 12 dzies. 1060 sążni kw. należąca do Makarego Siemieniuka.
- 43/4992. Nr. 3g, powierzchni około 9 dzies. 1619 sążni kw. należąca do Pawła Samojłuka.
- 44/4649. Nr. 12b, powierzchni około 18 dzies. 1065 sążni kw. należąca do Kornia Zaszczuka vel Zaszczuka.
- 45/5000. Działka gruntowa Nr. 34, z maj. Telatycze, pow. Brzeskiego, powierzchni około 6 dzies. 860 sążni kw. należąca do Pawła Sewastjaniuka.
- 46/5001. Działka Nr. 41 i działka Nr. 81a, uroc. Wolcze, z maj. Pawłopol vel Pawłopol-Doropiejewicze, pow. Kobryńskiego, powierzchni około 33 dzies. 1333 sążni kw. należące do Stefana Kozłowicza.
- 47/5002. Działki gruntowe Nr.Nr. 13 i 14, z maj. Czernie, pow. Brzeskiego, powierzchni około 22 dzies. 790 sążni kw. należące do Jana Romanowskiego.
- 48/5003. Dwie działki gruntowe Nr. 5, maj. Motykały, pow. Brzeskiego, powierzchni około 7 dzies. 625 sążni kw. należące do Herasima Kulaja.
- 49/5004. Działki gruntowe Nr.Nr. 29 i 41, z folw. Zabołotje I, z maj. Ruda, pow. Brzeskiego, powierzchni około 10 dzies. 1558 sążni kw. należące do Andrzeja Chomuka.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa pod skutkami prekluzji.

Pisarz Hipoteczny (—) *L. Dmowski.*

Brześć n/B. dnia 9 kwietnia 1931 roku.

Wydział Hipoteczny Sądu Okręgowego w Pińsku obwieszcza, że niżej wymienione nieruchomości wywołane zostały do pierwiastkowej regulacji hipoteki:

na dzień 8 sierpnia 1931 roku.

- 1/6342 Nieruchomość w Pińsku przy ulicy Nowy Rynek Nr. 7 składająca się z placu własnego o powierzchni 1063 mtr. kw. oraz młynu motorowego i olejarni, należąca do Abrama Kundy z mocy przedawnienia.
- 2/6343 Nieruchomość w Pińsku przy ulicy Sportowej Nr. 3, dawniej Zawalnym Zaułku Nr. 1, o powierzchni 335 mtr. kw. należąca do Rejzli Libermanowej primo-voto Lublinerowej z mocy przedawnienia.
- 3/6345 1/28 część nadziału włościńskiego ziemi rustykalnej w uroczysku „Osnyki” przy wsi Ochowo w gm. Żabczyce, pow. pińskim, o powierzchni około 8194 mtr. kw. nabyta przez Andrzeja Oniszczuka od Julji z Kozaków Prygodzicz.
- 4/6316 Część folwarku „Naród lit. A”, w gm. Odryżyn, pow. drohiczyńskim, dawniej — kobryńskim, o ogólnej powierzchni około 110 ha, nabyta przez Grzegorza Prozorowa od Piotra Zinowicza.
- 5/6479 Nieruchomość w Pińsku przy ul. Browarnej Nr. 24, o ogólnej powierzchni 2825 mtr. kw. w czem ziemi wiecz.-czynsz. 2051,15 mtr. kw. i ziemi własnej 773,83 mtr. kw. nabyta przez Chaszę Senderowiczową z posiadania Sroła Senderowicza.
- 6/6493 Nieruchomość wiecz.-czynsz. w Pińsku przy ul. Gen. Listowskiego Nr. 53, dawniej Łyskowskiej, o ogólnej powierzchni 857 mtr. kw. nabyta przez Szejnę-Winikową w jednej połowie z posiadania Mowszy Ledermana i w drugiej połowie od Eli vel Eli-Chaima Winika.
- 7/6498 Działka ziemi rust. w urocz. „Połuska” przy wsi Poczapowo w gm. Pińkowicze, pow. pińskim, o powierzchni około 900 mtr. kw., nabyta przez Marię Minicz od Bazylego Łopuszko.
- 8/6515 Parcela gruntowa Nr. 3 b w urocz. „Naddatki” vel „Grabowa” z maj. Tulatycze w gm. Beździeż, pow. drohiczyńskim, o ogólnej powierzchni 2 ha 1850 mtr. kw. nabyta przez Marię Protasiewicz od Łukasza Szendera.

W oznaczonym terminie osoby interesowane winny zgłosić swoje prawa pod skutkami prekluzji.

Pisarz Hipoteczny (—) *S. Kwiatkowski.*

Pińsk, dnia 18 kwietnia 1931 roku.

Sprostowanie.

W ogłoszeniu Wydziału Hipotecznego Sądu Okręgowego w Pińsku o wywołanie nieruchomości do pierwiastkowej regulacji hipoteki, drukowaniem w Nr. 3 Wileńskiego Przeglądu Prawniczego z dnia 1 marca 1931 roku mylnie wydrukowano na stronie 115 w p. 12/6253 „Nieruchomość wiecz.-czynsz. w Pińsku przy ul. Adama Mickiewicza Nr. 5”, zamiast jak powinno być „Nieruchomość wiecz.-czynsz. w Pińsku przy ul. Adama Mickiewicza Nr. 9”, co się niniejszem prostuje.

Z RADY ADWOKACKIEJ W WILNIE.

OBWIESZCZENIE.

Rada Adwokacka w Wilnie podaje do wiadomości, że zgłosili się do Rady następujący petenci:

O wpisanie na listę adwokatów:

- 1) **Brumberg Arja** — aplikant adwokacki tegoż Okręgu, zam. w Wilnie przy ul. Jakuba Jastńskiego Nr. 6 m. 8, z siedzibą w Wilnie.
- 2) **Koturnicki Bazyli** — aplikant egzaminowany przy Sądzie Okręgowym w Pińsku, zam. w Pińsku przy ul. Kościuszki Nr. 42, z siedzibą w Pińsku.
- 3) **Pawłowicz Konstanty** — aplikant adwokacki tegoż Okręgu, zam. w Kobryniu przy ul. Traugutta Nr. 27, z siedzibą w Kobryniu.
- 4) **Rostowski Stefan** — aplikant adwokacki tegoż Okręgu, zam. w Kobryniu przy ul. Brzeskiej Nr. 10, z siedzibą w Kobryniu.
- 5) **Tejtel Józef** — aplikant adwokacki tegoż Okręgu, zam. w Wilnie przy ul. Końskiej Nr. 26, z siedzibą w Wilnie.

O wpisanie na listę aplikantów adwokackich:

- 1) **Dynowska Wiera** — b. aplikant egzaminowany przy Sądzie Okręgowym w Wilnie, zam. w Wilnie przy ul. Zamkowej Nr. 3 m. 3, z siedzibą w Wilnie.

TREŚĆ: Prof. Franciszek Bossowski — *Niektóre problemy ustawodawcze w dziedzinie prawa prywatnego* str. 149. Józef Zajkowski — *Krzywda moralna a roszczenie majątkowe* str. 154. *Przegląd ustawodawstwa* str. 158. *Orzecznictwo cywilne* str. 160. *Kronika* str. 166. *Przegląd czasopism* str. 166. *Wokanda Sądu Najwyższego* str. 169. *Obwieszczenie* str. 173. *Sprostowanie* str. 179.

KOMITET REDAKCYJNY:

Dr. Franciszek Bossowski, Profesor U.S.B. *Aleksander Jodzewicz*, Sędzia Sądu Apelacyjnego. *Leon Sumorok*, Pisarz Hipoteczny. *Stanisław Bagiński*, Adwokat. *Bronisław Olechnowicz*, Adwokat. *Dr. Halina Zasztowt-Sukiennicka*, Adwokat.

Wydawca — STANISŁAW BĄGIŃSKI

Redaktor Odpowiedzialny — BRONISŁAW OLECHNOWICZ.

Drukarnia „ZORZA” Wilno, Wileńska 15.